

АЛЕКСАНДРА БРАКЕН

ТІ, ЩО ЗМІНИЛИСЯ, ЗМІНЯТЬ УСЕ

МАСШТАБНА ЕКРАНІЗАЦІЯ ВІД КІНОКОМПАНІЇ «ДВАДЦЯТЕ СТОЛІТТЯ ФОКС»

Александра Бракен
Темні уми

Присвячую Стефані та Деніелу, які були зі
мною в кожному мінівені

Пролог

Коли білий шум затих, ми працювали в садку – пололи.

Цей шум завжди діяв на мене зле. Байдуже, була я надворі, вечеряла в їдальні чи самотувала у своєму боксі. Коли він лунав, пронизливий звук вибухав у моїх вухах, наче зладнана з відтинка труби саморобна бомба. Решта дівчат у Термонді оговтувалася за кілька хвилин, струшуючи з себе нудоту та відчуття дезорієнтації так само легко, як ото струшують травинки, що причепились до табірної роби. А що ж я? Минали години, перш ніж я могла знову стати собою.

І цього разу все мало би бути так само.

Але не було так само.

Я не бачила, що саме спричинило це покарання. Ми працювали настільки близько до табірної електропастухи, що, здавалося, саме повітря пропахло напругою, від якої нили зуби. Може, хтось насмілювався вийти за межі садової загорожі. А може, хтось, втіливши всі наші найбільші мрії, жбурнув каменюкою в голову найближчому солдатів специл Псі. Це ще гірше, хоч і було би того варте.

Усе, що я знала напевне, – це те, що гучномовець над головою видав два застережних сигнали: один короткий, другий – довгий. У мене аж мороз пішов по шиї, коли я, міцно затуливши долонями вуха і напруживши плечі в передчутті удару, шелепнула у вологий ґрунт.

Власне, звук, який пролунав з гучномовця, не був білим шумом. Радше то було несусвітнє дзижчання, що інколи накриває тебе, коли ти сидиш на самоті з тишею чи коли прислухаєшся до млявого гудіння комп'ютерного монітора. Для уряду США і, зокрема, його Департаменту Псі-молоді це було дитя любові автосигналки та бормащини: коли воно, оживши, починало пронизливо верещати, у тебе кровоточили вуха.

У буквальному сенсі.

Звук, що його видавали динаміки, шматував кожнісінький нерв у моєму тілі. Він прорвався крізь мої руки і, заглушуючи верещання сотні підлітків-психів, загніздився в осередді мізків, куди я жодним чином не могла проникнути і притлумити його.

Мої очі переповнилися сльозами. Я уткнула обличчя в землю, і все, що відчула у роті, – смак крові та землі. Поряд зі мною додолу гепнулася дівчинка, розтуливши рота в крику, який я не могла почути. Все інше зникло з очей.

Моє тіло стрясалося під розміреними хвилями статичних розрядів, скручуючись, неначе пожовклий від часу папір. Чиїсь руки термосили мене за плечі. Хтось кликав мене на ймення – Рубі, – але той хтось був занадто далеко, щоби я могла відповісти. Я зникала, зникала, зникала, занурюючись у безвість, аж поки земля проковтнула мене до решти одним глибоким вдихом. А потім запала пільма.

І тиша.

1

Першою померла Грейс Сомерфілд.

Принаймні першою в моєму тодішньому четвертому класі. Я переконана, що на той час тисячі, а може, й сотні тисяч дітей уже давно пішли її шляхом. Люди надто мляво пов'язували всі ці нещастя до купи – чи принаймні вони змогли знайти ефективний спосіб тривалий час тримати це від нас у таємниці, навіть після того як діти почали вмирати.

Коли згадані смерті таки впливли на чисту воду, в нашій початковій школі вчителям та персоналу суворо заборонили говорити з нами про те, що тоді називали «хворобою Евергарта», названою за йменням Майкла Евергарта – хлопчика, котрий першим помер від цієї хвороби. Згодом хтось десь вирішив переназвати її: гостра підліткова ідіопатична нейродегенерація – скорочено ГПІН. Відтак ця хвороба стала хворобою не лише Майкла. Вона стала хворобою всіх нас.

Усі дорослі, яких я знала, приховували правду під машкарою посмішок та обіймів. А я досі застрягла у своєму світку, витвореному із сонячного саява, поні та колекції перегонових машинок. Озираючись назад, не йму віри, що я могла бути настільки наївною, проґавивши безліч тривожних «дзвіночків». Навіть найпомітніші, як-от, приміром, той, коли мій тато, полісмен, почав затримуватися на роботі допізна, а коли нарешті повертався додому, то ледве знаходив у собі сили поглянути на мене. Водночас мама посадила мене на сувору вітамінну дієту і відмовлялася залишати мене на самоті навіть на кілька хвилин.

З іншого боку, мої тато з мамою були одинаками в сім'ї. Я не мала кузена чи кузини, смерть яких заздалегідь насторожила б мене, а коли на додачу мама не дозволила татові встановити «отой душевисмоктувальний вир із прилизаних дебільних шоу», – зазвичай знаний як «телевізор», – то це означало, що ніякі страхітні

новини не потривожать мій світ. Ця обставина, а також татів ЦРУ-контроль щодо доступу до Інтернету значною мірою гарантували, що я більше перейматимуся розсаджуванням на ліжку своїх плюшевих звіряток, аніж можливістю померти, не доживши до десяти років.

Тож я абсолютно не була готова до того, що трапилося п'ятнадцятого вересня.

Напередодні вночі йшов дощ, тому батьки відправили мене до школи в червоних гумових черевиках. У класі ми говорили про динозаврів та вчилися писати прописом, аж поки пані Порт зі звичним полегшенням на обличчі не відпустила нас на обід.

Я чітко пам'ятаю кожну дрібницю того обіду, і не тому що сиділа за столом просто навпроти Ґрейс, а тому що вона була першою, і цього не повинно було статися. Вона не була древньою на подоби якоїсь старушенції. І в неї не було раку, як у маминої подруги Сари. Ні алергії, ні кашлю, ні травми голови – нічогісінько. Коли вона вмирала, її шкіра почала синіти, і ніхто з нас тоді не збагнув, що коїться, допоки вже не було запізно.

Ґрейс саме розпочала запеклу дискусію про те, чи справді в її стаканчик із желе потрапила муха. Червона маса дрижала і навіть трохи вилізла назовні, коли дівчинка, розмахуючи пластиковим стаканчиком, трохи сильніше стиснула його. Певна річ, кожен прагнув висловитися про те, чи там була справдешня муха, чи то лише шматочок цукерки, яку сама Ґрейс і встромила туди. І я не виняток.

– Я не брехунка, – заявила Ґрейс, – я просто...

Вона затнулася. Пластиковий стаканчик вислизнув із її рук, вдарившись об стіл. Вона роззявила рота, втупившись поглядом у щось просто над моєю головою. Ґрейс насупила брови, немовби слухала, як хтось пояснює щось вкрай складне.

– Ґрейс, – пригадую, запитала я. – З тобою все гаразд?

Її очі закотились, на мить зблиснули білками, а потім повіки опустились. Ґрейс ледь чутно зітхнула, настільки легко, що не здмухнула навіть пасемця волосся, що прилипло до її губ.

Усі ми, сидячи навколо неї, завмерли, прокручуючи в головах одну й ту саму думку: вона знепритомніла. За тиждень чи два до цього Джош Престон знепритомнів на гральному майданчику, бо, як пояснила пані Порт, у нього в організмі виявилось замало цукру – ну чи щось на подобу цього.

Жінка, котра чергувала в їдальні, метнулася до столу. Вона була однією із чотирьох підстаркуватих леді, які, надягнувши білі ковпаки й озброївшись свистками, впродовж тижня позмінно чергували в їдальні та на спортивному майданчику. Я навіть не уявляла, чи був у неї хоч який-такий медичний сертифікат, крім туманних уявлень про штучне дихання, але вона все одно стягнула обм'якле тільце Грейс додолу.

Оточена нашорошеною аудиторією, вона приклала вухо до яскраво-рожевої сорочки Грейс, намагаючись розчути дихання, але дихання не було. Не знаю, що старенька подумала, але вона почала верещати, а через мить біля нас заюрмилися білі ковпаки і обличчя любителів повитріщатися. Лише коли Бен Чо штурхнув кросівкою обм'яклу руку Грейс, ми зрозуміли, що вона померла.

Діти навколо кинулися в крик. Одна дівчинка, Тесс, так розридалася, що почала задихатись. Дітвора водномить гайнула до виходу з кафетерію.

Я ж заціпеніла поміж покинутих обідів, витріщаючись на стаканчик з желе, а тим часом жах проповз до моїх рук і ніг, і тоді мені здалося, що я примерзла до свого стола навічно. Гадки не маю, скільки би я ще там ціпеніла, якби не підійшов охоронець і не виніс мене назовні.

«Грейс – мертва, – міркувала я. – Грейс мертва? Грейс мертва».

І потім все тільки погіршало.

Через місяць після першої великої хвилі смертей Центр із контролю та запобігання хворобам видав п'ятикроковий перелік симптомів, щоби допомогти батькам визначити, чи перебуває їхня дитина під загрозою ГПІНа. На той час половина моїх однокласників уже померла.

Мама так добре заховала листівку з переліком, що я знайшла її лише випадково, залізши в кухню на стільницю в пошуках захованої мамою шоколадки, і там, за формочками для випікання, угледіла її.

Як визначити, чи ваша дитина під загрозою, – зазначалося на флаєрі. Я впізнала цей оранжевий аркушик: кілька днів тому місіс Порт передала його для батьків тих кількох учнів, котрі ще в неї залишилися. Вона склала аркуш удвоє, а відтак ще й за допомогою степлера скріпила трьома скобами, щоби ми не могли прочитати. «ЛИШЕ ДЛЯ БАТЬКІВ РУБІ» – напис на зовнішній стороні був тричі підкреслений. Тричі – це вже серйозно. Батьки явно хотіли убезпечити мене від чогось.

На моє щастя, листок був уже розпечатаний.

1. Ваша дитина раптом стає млявою та замкненою і/чи втрачає цікавість до занять, які їй раніше подобались.
2. У нього/неї з'являються значні труднощі в концентрації, чи, навпаки, він/вона гіперконцентрується на завданнях, унаслідок чого він/вона втрачає лік часу і/чи забуває про себе й інших.
3. У нього/неї починаються галюцинації, блювота, хронічні мігрені, провали в пам'яті і/чи непритомні стани.
4. Він/вона проявляє схильність до невмотивованих спалахів агресії, нерозважливих вчинків чи самоскалічення (непояснимі опіки, синці чи порізи).
5. У неї/нього розвивається небезпечна і незрозуміла поведінка чи здібності, які завдають вам чи іншим фізичної шкоди.

ЯКЩО У ВАШОЇ ДИТИНИ НАЯВНИЙ БУДЬ-ЯКИЙ ІЗ ВИЩЕЗАЗНАЧЕНИХ СИМПТОМІВ, ЗАРЕЄСТРУЙТЕ ЙОГО/ЇЇ НА САЙТІ GRIN.GOV І ЧЕКАЙТЕ, ПОКИ ВАМ ПОВІДОМЛЯТЬ ПРО ТЕ, У ЯКУ НАЙБЛИЖЧУ ЛІКАРНЮ ЇЇ СЛІД ВІДВЕЗТИ.

Дочитавши листівку й акуратно її згорнувши, я поклала її на попереднє місце, а потім виблювала у рукомийник.

Згодом на тижні зателефонувала бабуся і своїм звичним, «по-бабусиному» переконливим тоном пояснила мені, що куди не кинься – повсюди вмирають мої однолітки. Але лікарі шукають цьому ради, і мені не слід хвилюватись, адже я – її онуця, тому зі мною все буде гаразд. Я ж повинна бути цяцею і сказати батькам, якщо почуватимуся якось дивно, еге ж?

Усе вкрай стрімко обернулося з поганого на жахливе. За тиждень після того як у нашому кварталі поховали трьох чи чотирьох дітей, президент звернувся з офіційною промовою до народу. Мама з татом дивились трансляцію наживо у комп'ютері, а я підслуховувала, стоячи за дверима кабінету.

– Мої співгромадяни, американці, – звернувся президент Ґрей, – сьогодні нас спіткала нищівна криза, яка загрожує не лише життю наших дітей, а й майбутньому всього нашого великого народу. Хай втіхою для вас стане те, що в цей скрутний час ми тут, у Вашингтоні, розробляємо програми, які допоможуть не лише родинам, які постраждали від цієї страхітної хвороби, а й тим благословенним дітям, котрим пощастило вижити.

Як мені в цю мить хотілося побачити його обличчя, бо, гадаю, він знав – мусив знати, – що це грізне передвістя на шляху до нашого начебто прекрасного майбутнього вже нічим не зарадить тим упокоєним дітям. Закопані в землю чи спалені на попіл, вони вже нічого не могли вдіяти, окрім як навідуватись у спогади тих, хто їх любив. Їх не стало. На віки вічні.

А що ж ці листочки із симптомами, що їх учителі, перед тим як розіслати по домівках, акуратно склали і скріпили степлером, ті листочки, які сотні разів зачитували в телевізійних новинах, поки в нижньому кутку екрана миготіли світлини покійних дітей? Вони ніколи не боялись дітей, котрі ще можуть померти, як не боялись і тієї порожнечі, яка, можливо, зостанеться після дитячої смерті.

Вони боялись нас – тих, хто смертю смерть подолав.

2

Коли нас привезли в Термонд, надворі дощило, і дощило цілий тиждень, а потім ще й наступний. Це був крижаний дощ, такий дощ, що якби було на п'ять градусів холодніше, він перетворився би на сніг. Пригадую, як краплі торували хаотичні стежки уздовж шибок у шкільному автобусі. Якби я знову опинилась у батьківській машині, прямуючи додому, то проводила би пальцем по отих звивистих путівцях на холодному склі. Проте зараз мої руки туго зв'язані за спиною, а чоловіки в чорних уніформах посадовили нас по чотири на сидіння. Місця заледве вистачало на вдих і видих.

Від тепла сотні з гаком тіл вікна в автобусі взялися туманом, створюючи таку собі запону від світу ззовні. Згодом вікна тих жовтих автобусів, у яких колись возили дітей до школи, зашмарують чорною фарбою. Просто наразі їм це ще не спало на гадку.

Упродовж п'ятигодинної поїздки я сиділа біля вікна, тому коли дощ на якийсь час втишувався, мала змогу роздивитись тонкі смужки краєвиду, що миготів за вікном. Для мене все виглядало на один штиб: зелені ферми, густі хащі дерев. Може, ми ще досі у Вірджинії. Дівчинка, котра сиділа поруч мене і яку згодом класифікують як Синю, начебто впізнала один із дорожніх знаків, бо якоїсь миті нахилилася ближче до вікна, щоби розгледіти напис. Щось у ній мені здалося знайомим, можливо, я колись зустрічала її в моєму місті чи, можливо, вона жила в сусідньому. Гадаю, всі діти навколо мене були з Вірджинії, але перевірити те не було жодної змоги. Позаяк існувало одне правило правил – мовчання.

Коли напередодні мене забрали з дому, нас, спільно з іншими дітьми, цілу ніч протримали в якійсь подобі складу. Приміщення наче купалося в неприродно яскравому освітленні. Нас розсадили купками на брудну цементну підлогу, а тоді спрямували в обличчя три прожектори. Спати було заборонено. У мене від пилюки так сильно сльозилися очі, що я заледве могла розгледіти холодні й

бліді обличчя навколо, а про лиця солдат, котрі, пильнуючи нас, стояли просто за прожекторами, навіть не йшлося. Якимось дивним чином вони втратили свою цілісність, перестали бути для мене звичайними чоловіками та жінками. У сірому тумані напівсну вони уявлялися мені зібраними із дрібненьких, страхітних шматочків: бензиновий запах крем для взуття, порипування грубої шкіри, гидливо скривлені губи. Удар у бік носаком черевики вирвав мене зі сну.

Наступного дня ми їхали в цілковитій тиші, якщо не зважати на солдатські рації та плач кількох дітлахів на задніх сидіннях. Хлопчик, котрий сидів на іншому кінці нашого сидіння, обпісав штани, але не хотів зізнаватись у цьому рудій жінці-солдату із Псі-відділу, котра стояла поруч. Минулого разу, коли він поскаржився, що цілий день нічого не їв, вона просто надавала йому ляпасів.

Я опустила голі стопи на підлогу, сподіваючись, що коліна не надто тремтітимуть. У голові паморочилось з голоду, а періодичні приступи нудоти притлумлювали навіть пароксизми страху, що пронизував мене. Було важко зосередитися, але ще важче було сидіти; мені здавалося, що я стискаюсь, намагаючись якомога сильніше втиснутися в крісло, а ще краще – цілковито зникнути. Я вже не відчувала рук, які занадто довго були зв'язані. Я намагалась розтягнути пластиковий пояс, що стягував їх, але все намарно: пояс лише глибше увіп'явся у м'яку шкіру зап'ястків.

Сили спеціального Псі-підрозділу (ССП) – приблизно так говорив водій про себе та решту солдатів, коли вони забирали нас зі складу. Ви поїдете з нами за наказом командувача силами спеціального Псі-підрозділу, Джозефа Трейлора. Він підняв угору руку з документом, тому, гадаю, це було правдою. Хай там як, а мене вчили не сперечатися з дорослими.

Автобус втрапив у глибоку вибоїну, звертаючи з вузької дороги на ще вужчу і бруднішу. Нові вибоїни розбудили всіх, хто почувався не надто зле чи був достатньо виснаженим, щоби заснути. Водночас

заворушилися і люди в чорному. Чоловіки та жінки випросталися, прикипівши поглядами до вітрового скла.

Височенну загорожу першою побачила я. Темно-сіре небо надавало всьому довкола якоїсь похмурої, густої синяви, але загорожі це не стосувалося. Вона сяяла чистим сріблом, у той час як вітер свистів крізь відчинену браму. Трохи нижче мого вікна хтозна-скільки чоловіків і жінок у повній уніформі жвавою ходою супроводжували автобус. Охорона із ССП, що стояла на пропускну пункті, віддала честь водієві, коли той проминав браму.

Нарешті автобус, гойднувшись, зупинився, але поки брама табору не зачинилась, ми змушені були стояти непорушно. Посеред безгоміння брязкіт її засувів здався гуркотом грому. Наш автобус не був першим, що проминув цю браму, – перший прибув рік тому. І останнім він також не був. Останній прибуде за три роки, коли табір буде заповнений вщерть.

Коли у дверях з'явився солдат у чорному плащі-дощовику, всі в автобусі затамували подих. Водій нагнувся і потягнув ручне гальмо – і цим розвіяв останні надії на те, що це лише тимчасова зупинка.

Це був чоловік неймовірних розмірів, якого зазвичай сподіваєшся побачити в кіно у ролі велетня, чи негідника – у мультиках. Солдат ССП не відкидав каптура, приховуючи своє обличчя, волосся і все, за чим його можна було би впізнати згодом. Хоча, здається мені, все це дурня. Він же говорив не від свого імені. Він говорив від імені всього табору.

– Зараз ви підведетесь і організовано вийдете з автобуса, – прокричав він. Водій спробував передати йому мікрофон, але солдат вибив його рукою. – Вас поділять на групи з десяти осіб і відведуть на тестування. Не намагайтеся втекти. Не розмовляйте. Не робіть нічого, про що вас не просять. За недотримання цих інструкцій ви будете покарані.

У свої десять я була однією з наймолодших в автобусі, хоча, звісно, було й кілька ще молодших дітей. Решта здебільшого мала років дванадцять, ба навіть тринадцять. І якщо ненависть і підозра,

якими палали солдатські очі, змусили мене примружитись, то в старших дітей вони лише розпалили бунтівні настрої.

– Та пішов ти нафіг! – крикнув хтось із заднього сидіння автобуса. Ми вмиль озирнулися, саме в той момент, коли рудоволоса жінка-солдат зацідила прикладом гвинтівки просто в рот підлітка. Він пронизливо скрикнув від болю та подиву, коли вона повторила це ще раз, відтак я побачила, як з його рота бризнула кров, коли він, охоплений люттю, спробував вдихнути. Із зв'язаними за спиною руками він ніяк не міг оборонитися. Мусив лише стерпіти.

Вони почали висаджувати дітей з автобуса, по четверо нараз. А я все ще спостерігала за тим хлопцем, який ніби оточив себе хмарою мовчазної, токсичної люті. Не знаю, чи хлопчина відчув, що я на нього дивлюся, або що, але він розвернувся й перехопив мій погляд. Він підбадьорливо кивнув мені. А коли всміхнувся, то оголив ряд закривавлених зубів. Відтак я відчула, як мене піднімають із мого сидіння, а тоді, перш ніж усвідомила, що відбувається, я вже ковзала слизькими сходинками з автобуса, а за мить гепнулася під зливу. Інший ССПівець підняв мене з колін і провів за двома дівчатками, майже моїми однолітками. Одяг обліпив їхні тіла, наче стара, зношена на дрантя шкіра.

На землі було майже двадцять солдат, котрі вишиковували дітей в акуратні рядочки. Мої ноги цілковито загрузли в багнюці, я вся тремтіла у своїй піжамі, але ніхто не це не зважав, ніхто не підійшов до мене, щоби розітнути пластиковий пояс, яким були зв'язані руки. Зціпивши зуби, ми мовчки чекали.

Я звела очі на хмари, підставивши обличчя під потоки дощу. Здавалось, на мене обвалюється мокрими шматками саме небо.

Останню четвірку підняли з автобуса і жбурнули на землю – поміж них був і хлопчик із розбитим обличчям. Він був останнім, одразу ж за високою білявкою з відсутнім поглядом. Я ледве могла їх розгледіти крізь дощову заслону і запотілі вікна автобуса, але була переконана, що хлопець, нахилившись, щось прошепотів дівчині на вухо, саме коли вона зробила перший крок, щоби зійти з автобуса.

Дівчина кивнула, швидко сіпнувши підборіддям. Щойно її нога торкнулась землі, вона, метнувшись праворуч, вирвалася з рук найближчого охоронця. Хтось із ССПівців рывкнув страхітливе «Стій!», але дівчина, не зупиняючись, мчала до воріт. Уся увага присутніх була прикута до її втечі, і нікому навіть на гадку не спало поглянути на хлопчика, котрий усе ще перебував у автобусі, – нікому, крім мене. Він скрадливо зійшов з автобуса, біле худі спереду було замащене його ж кров'ю. Як і всім іншим, та сама жінка-солдат, котра нещодавно вдарила його, тепер допомагала зійти з автобуса. Побачивши, що вона схопила його під лікоть, я одразу ж відчула, як у тому місці занила моя рука – там уже встиг утворитися синець; я бачила, як він, повернувшись, щось їй сказав, сказав із виразом абсолютного спокою на обличчі.

І бачила, як ССПівка, відпустивши його руку, витягнула з кобури пістолет і, не прохопившись ні словом, – навіть оком не зморгнувши, – встромила дуло собі в рот і натиснула курок.

Не знаю, чи це закричала я, чи цей притлумлений крик долинув від жінки, яка раптом усвідомила, що коїть, але якій забракло якихось дві секунди, щоби зупинитись. Її обличчя побіля автобуса – млявий порух щелеп, вирячені очі, обвисла шкіра – світилось у повітрі, немов негатив, значно довше від вибуху рудої крові впереміж зі жмутиками волосся.

Дитина, що стояла поряд зі мною, знепритомніла, а тоді вже не зосталось нікого навколо, хто б не кричав. ССПівка впала на землю тієї ж миті, коли скрутили дівчину, котра втікала. Дощ змивав солдатську кров із вікон і жовтих панелей автобуса, розмиваючи вздовж і впоперек темні патьоки, поки вони геть не зникли. Все відбулося вмить.

Хлопець дивився тільки на нас.

– Біжіть! – закричав він, незважаючи на вибиті зуби. – Чого ви стоїте? Біжіть, біжіть!

Але перша думка, яка промайнула в моїй голові, була не «Хто ти?» і навіть не «Навіщо?»

Я подумала: «Але ж мені більше нікуди йти».

Хлопець міг із таким самим успіхом розігнати весь автобус, оскільки паніка була неймовірна. Деякі діти послухалися його і побігли до загорожі, проте дорогу їм вже перегородила шеренга солдатів у чорному, котрі, здавалося, вигулькнули нізвідкіля. Більшість дітей просто стояли на місці і кричали, кричали, кричали, а дощ періщив, і ноги їхні наче вросли у багнюку. Дівчина збила мене з ніг плечем, коли один із солдатів кинувся до хлопчика, котрий досі стояв у дверях автобуса. Решта солдатів кричали нам, щоб ми сідали на землю і не ворушились. Я вчинила так, як мені було наказано.

– Помаранчевий! – прокричав один із ССПівців у портативну рацію. – У нас надзвичайна ситуація біля центральної брами. Мені потрібні гамівні засоби для Помаранчевого...

Усе це відбувалось одразу ж після того, як хлопця з розбитим обличчям кинули на землю. В цю мить я зважилася глянути в той бік. Цікаво, міркувала я, відчуваючи, як усю мене аж морозом проймає, чи він тільки один тут такий. Чи всі решта також можуть нашкодити одне одному?

Тільки не я, – промайнуло в голові, – не я, це якась помилка, помилка...

З відчуттям порожнечі десь посеред грудей я спостерігала, як якийсь солдат, взявши балончик із фарбою, намалював величезну помаранчеву літеру Х на спині хлопця. Наступної миті хлопець припинив кричати, бо ССПівці нап'яли йому на нижню частину обличчя якусь химерну чорну маску, схожу на собачий намордник.

Моє тіло вкрилося бісеринками поту. Відтак нас струнками рядами повели в ізолятор для сортування. По дорозі ми бачили інших дітей, які крокували від ряду жалюгідних дерев'яних кабінок у протилежному від нас напрямку. Всі вони були вдягнуті у білі роби з різного кольору іксами на спинах та написаними чорним номерами. Загалом я зауважила п'ять кольорів: зелений, синій, жовтий, помаранчевий і червоний.

Дітям із зеленими та синіми іксами дозволяли йти вільно, їхні руки не були зв'язані. А ті, що мали блідо-жовті, помаранчеві чи червоні ікси, продиралися крізь багно з руками та ногами, закутими в металеві кайданки; крім того, знизу одні кайданки з іншими з'єднував довгий ланцюг, через що діти змушені були йти один за одним. Помаранчеві мали на обличчях подібні до намордників маски.

Ми квапилися потрапити туди, де світло й тепло, а натомість нас привели в приміщення, на вході до якого висів рваний аркуш паперу з написом «ІЗОЛЯТОР». Лікарі та медсестри вишикувалися вздовж довгого коридору і, кривлячись і похитуючи головами, спостерігали за нами. Картата кахлева підлога стала слизькою через дощ і бруд, тож мені довелося докласти чимало зусиль, щоби не послизнутись. У ніздрі вдарили запахи медичного спирту та якоїсь подоби лимона.

Один за одним ми зійшли по темних бетонних сходах на перший поверх, де стояли лише порожні ліжка та м'яко погойдувалися білі завіски. Тільки не помаранчевий. І тільки не червоний.

Я чула, як десь у моєму животі кишки виграють марші. Перед очима все ще стояло обличчя тієї жінки в мить, коли вона натиснула курок, а наступної миті жмут закривавленого волосся падає біля моїх ніг. Мені постійно ввижалося мамине обличчя, коли вона замикала мене в гаражі. І постійно перед моїми очима було бабусине обличчя. Вона прийде, – запевняла я себе. – Вона переконає маму і тата й прийде за мною. Вона прийде, прийде, прийде...

Нагорі вони нарешті розрізали пластикові пояски, якими були стягнуті наші руки, а тоді нас знову розділили, відправивши половину праворуч у холоднющий коридор, а другу половину – ліворуч. Обидва краї коридору мали однаковісінький вигляд: кілька зачинених дверей і маленьке віконце у самому кінці.

Якусь мить я просто дивилася, як у ту крихітну каламутну шибку вистукує дощ. Потім двері ліворуч розкрилися навстіж і в просвіті вигулькнуло щокате обличчя доволі підтоптаного чоловіка. Він

спершу мигцем глянув у наш бік, а відтак шепнув щось солдату, котрий стояв на чолі групи ССПівців. Одні за одними розчинилися й решта дверей, і дорослих побільшало. Єдине, що об'єднувало цих людей, окрім білих халатів, – вираз підозри на обличчях.

Без жодного пояснення ССПівці почали витягувати дітей з гурту і заштовхувати в кабінети просто в обійми лікарів. Вибух у наших лавах спантеличеного та розпачливого ремствування притлумило пронизливе голосіння сирени. Я відсахнулася, спостерігаючи, як одні за одними зачиняються двері, – цікаво, чи побачу я ще колись цих дітей?

Що з нами не те? Хоча здавалося, що в мою голову хтось напхав мокрого піску, я все ж зиркнула через плече. Хлопчика з побитим обличчям ніде не було видно, але спогад про нього переслідував мене впродовж усього мого перебування у таборі. Невже вони привезли нас сюди через те, що у нас «хвороба Евергарта»? Чи вони вважали, що ми всі померемо?

Як той хлопчик змусив оту ССПівку вчинити те, що вона вчинила? Що він їй сказав?

Поки я стояла, тремтячи так, що аж нили кістки, чиясь рука вхопила мою. Дівчинка, та сама, що збила мене з ніг біля автобуса, шалено зиркнула на мене. Її русаве волосся прилипло до обличчя, обрамляючи почервонілий шрам, що вигинався між верхньою губою та носом. Її темні очі зблиснули, і коли вона заговорила, я побачила, що солдати хоч і зняли їй брекети, проте на передніх зубах залишили металеві тримачі.

– Не бійся, – прошепотіла вона. – Не треба, щоби вони помітили твій страх.

На ярличкові її жакета було написано «САМАНТА ДАЛ». Ярличок стирчав з-під коміра на її шиї, як нагадування про минуле.

Ми стояли пліч-о-пліч так близько, що сплетені пальці наших рук ховалися за моїми мішкуватими піжамними штанами і її багряним пуховиком. Вони перехопили її по дорозі в школу того ж ранку, коли прийшли за мною. Минув лише день, але я пригадую, якою

ненавистю палали її очі, коли її всадовили на заднє сидіння автобуса, а відтак усіх нас замкнули... Вона не кричала, як усі решта.

Діти, котрі нещодавно зникли за дверима, тепер з'явилися знову, тримаючи в руках сірі светри і шорти. Замість того щоби повернути назад у наш стрій, їх повели вниз, не давши нам можливості хоч про щось від них дізнатися чи бодай запитливо глянути.

Вигляд у них наче не скривджений. Я відчувала запах маркера і чогось, схожого на спирт, але ніхто не кровоточив і не плавав.

Коли нарешті прийшла черга дівчинки, ССПівець, котрий стояв на чолі шеренги, різким рухом роз'єднав наші руки. Я хотіла піти разом із нею, а там хай буде, що буде. Все ж таки це краще, ніж знову опинитись на самоті, не маючи нікого й нічого, що могло би мене підтримати.

Мене проймала така дріж, що я змушена була обхопити себе руками, і тільки тоді тремтіння припинилося. Тепер я була першою в ряду й отупіло дивилася на картаті плитки, що виблискували між чорними черевиками ССПівця та моїми брудними ногами. Від утоми я вже й на ногах не стояла, тому що минула ніч була безсонною, а тепер від смороду вакси на солдатських черевиках у моїй голові ще дужче туманилося.

А тоді вони покликали мене.

Я опинилась у тьмяно освітленому кабінеті, наполовину меншому за мою тісну кімнатчину-спальню вдома, і я геть не пам'ятала, як увійшла туди.

– Ім'я?

Я дивилась на кушетку і дивний сірий пристрій, що, весь сяючи, нависав над нею.

З-за ноутбука на столі з'явилося обличчя лікаря. Вигляд у чоловіка був хворобливий, відтак здавалось, що його окуляри в тонкій срібній оправі ось-ось злетять з носа від будь-якого різкого поруху. У нього був неприродно високий голос, через що виникало враження, що він не говорить, а пищить. Я притулилася спиною до найближчих

дверей, намагаючись збільшити відстань поміж мною та незнайомцем з його пристроєм.

Лікар прослідкував за моїм поглядом, спрямованим на кушетку.

– Це сканер, у ньому нема нічого страшного.

Мабуть, виглядала я не надто заспокоєно, бо він повів далі:

– Тобі ніколи не доводилось ламати руки-ноги чи вдарятися головою? Знаєш, що таке комп'ютерна томографія?

Почувши в його голосі натяк на доброзичливість, я, заперечливо хитнувши головою, мимоволі ступила вперед.

– Зараз тобі доведеться прилягти на кушетку, щоби я перевірів цим пристроєм, чи все гаразд з твоєю голівкою. Але спочатку скажи, як тебе звати.

Переконатись, чи все гаразд із головою. Та як він знає?..

– Твоє ім'я, – раптом різко наголосив він.

– Рубі, – відповіла я, а відтак поспіхом додала прізвище.

Замислившись на мить, він почав швидко друкувати на клавіатурі.

Мій погляд знову привернув прилад: цікаво, це дуже боляче, коли зсередини досліджують твою голову? І чи зможе він якимось чином побачити, що я зробила?

– От дідько, як вони розлінилися! – пробурмотів він радше до себе. – Чому не була зроблена попередня класифікація?

Я зеленого поняття не мала, про що він плете.

– Коли тебе забирали, то про щось розпитували? – запитав він, підводячись. Кімната зненацька зробилася вкрай тісною. Він опинився біля мене, зробивши лише два кроки, а через два биття мого серця я вже встигла піддатися паніці. – Твої батьки повідомили солдатам твої симптоми?

– Симптоми? – вичавила я з себе. – У мене нема симптомів, у мене нема...

Він захитав головою, поволі дратуючись.

– Заспокойся. Ти тут у безпеці. Я не скривджу тебе. – Лікар продовжував говорити безбарвним тоном, у той час коли в його очах щось проглядалося. Речення звучали завчено.

– Буває чимало різних симптомів, – взявся пояснювати він, нахилившись і зазираючи мені просто у вічі. Все, що я бачила, – це його криві передні зуби і темні круги навколо очей. Від нього пахло кавою та м'ятою. – Багато різних видів... дітей. Я зроблю знімок твого мозку, і це допоможе нам зрозуміти, до якої групи дітей тебе відправити.

Я похитала головою.

– У мене нема симптомів! Бабуся прийде, я присягаюсь, вона прийде і все вам пояснить. Ну будь ласка!

– А скажи-но мені, серденько, ти щось тямиш у математиці та ребусах? Зелені – неабиякі розумники, та ще й мають надзвичайну пам'ять.

Мої думки вмить повернулись до дітей на вулиці, до кольорових Х на спинах їхніх сорочок. Зелений, – згадала я. А решта які кольори? Червоний, синій, жовтий і...

І помаранчевий. Як у хлопчика зі скривавленим ротом.

– Гаразд, – мовив він, глибоко вдихнувши. – Просто приляж на кушетку, і ми почнемо. Ну ж бо, прошу.

Я не ворухнулась. У моїй голові надто стрімко проносилися різні думки. Поглянути на лікаря мені вартувало неймовірних зусиль.

– Негайно, – повторив він, прямуючи до пристрою. – Не змушуй мене викликати солдатів. Повір мені, що вони не будуть із тобою церемонитися, як ото я. – Екран на бічній панелі засвітився від одного дотику, а відтак ожив і весь пристрій. Посеред сірого кола спалахнуло яскраве біле світло, і, поки прилад налаштовувався на черговий тест, воно то з'являлося, то зникало. Від пристрою йшли хвилі гарячого повітря, що, здавалось, поколює кожну пору мого тіла.

Усе, що я могла думати: він дізнається, дізнається, що я зробила.

Я знову притулилась спиною до дверей, намагаючись ручку. Все, що колись мені розповідав батько про незнайомців, здається, справджується. Це небезпечне місце. Цей чоловік лихий.

Я так трусилась, що, мабуть, він вирішив, що я знепритомнію. А можливо, він збирався силоміць мене вкласти на кушетку і тримати, поки сканер не опуститься і не зімкнеться наді мною.

Раніше я не була готова тікати, але тепер усе змінилося. Коли мої пальці стиснули дверну ручку, я відчула, як його рука ковзає по моїй непокірній кучмі темного волосся і міцно схоплює мене ззаду за шию. Шокована від доторку його холодних рук до моєї розпаленої шкіри, я спершу було сіпнулась, а через мить, коли потилична кістка вибухнула болем, я закричала.

Він незмигню дивився на мене, раптом його погляд затуманився. Проте я бачила все, навіть те, що не повинна була. Руки, що вистукують по керму автомобіля; жінка у чорній сукні, котра нахилилася, щоби поцілувати мене; бейсбольний м'яч, що летить просто мені в обличчя, вилискуючи, наче смарагд; безкраї зелені луки; руку, що гладить дівчинку по волоссі... Хоча мої очі були заплющені, ці образи проносилися перед моїм внутрішнім зором, неначе кадри старого домашнього відео. Обриси людей та предметів спалахували на моїй сітківці, і не зникали, кружляючи довкола зіниць, ніби голодні примари.

Це не моє! – кричало моє серце. – Вони мені не належать.

Але невже всі ці картинки його? Що це – спогади? Думки?

А потім я побачила більше. Хлопчик, над яким точнісінько такий самий сканер, що мерехтить і димить. Жовтий. Я відчула, як це слово злітає з моїх губ, так наче я була там і сама його вимовила. Я побачила маленьку руду дівчинку на тому боці кімнати, дуже подібної на цю: вона здійняла палець – і стіл разом із ноутбуком піднялися перед нею на декілька дюймів вгору. Синій, – знову пролунав чоловічий голос у моїй голові. Хлопчик тримає олівець у руках, вдивляючись у нього так пильно, що аж страшно, – й олівець спалахує. Червоний. Картки з картинками та числами піднялися в повітря перед обличчям дитини. Зелений.

Я примружила очі, але не змогла відігнати образи, що спалахнули ще яскравіше, – шеренги монстрів, що йдуть маршем у

намордниках.

Я наче спостерігала все це збоку, дивлячись на дітей крізь залите дощем віконце, що було десь на даху, але я бачила кайданки та ланцюги. Я все бачила.

Я не така, як вони. Будь ласка, будь ласка, будь ласка...

Я впала на коліна і, зіпершись руками об підлогу, силкувалася не зблювати. Рука лікаря досі тримала мене за потилицю.

– Я Зелена, – шморгнула я, і ці слова майже загубилися в гудінні приладу. Раніше світло теж було яскравіше, але зараз перед моїми очима лише рябіло. Я дивилась у його порожні очі, прагнучи лише одного – щоби він мені повірив. – Я Зелена... будь ласка, будь ласка...

Але мені ніколи не забути мамине обличчя і посмішку того хлопчика з розбитим ротом, котрий наче побачив у мені щось рідне. Я знала, хто я насправді.

– Зелена...

Від звучання цього голосу я звела очі вгору. Я дивилася на нього, а він своєю чергою на мене, але погляд його був каламутний. Зараз він щось бурмотів, але бурмотів так, наче його рот був набитий кашею і слова йому доводилося пережовувати.

– Я...

– Зелена, – мовив він, труснувши головою. Зараз наче впевненіше. Я так і сиділа на підлозі, коли він пішов, щоби вимкнути пристрій, і була настільки приголомшена, коли він повернувся і знову всівся за стіл, що навіть забула заплакати. І лише тоді, коли він, узявши зелену фарбу й намалювавши величезний зелений ікс на сорочці, передав ту сорочку мені, я згадала, що можна дихати.

Усе буде гаразд, – переконувала я себе, йдучи назад по холодному коридору, спускаючись униз сходами, де на мене чекали такі ж дівчата і чоловіки у формі. І лише пізно вночі, лежачи на своєму ліжку, я усвідомила, що в мене був єдиний шанс утекти – і я ним не скористалася.

3

Саманту – Сем – і мене поселили в Боксі 27, як і решту дівчат з нашого автобуса, яких класифікували Зеленими. Загалом чотирнадцять, хоча наступного дня прибули ще двадцять. Згодом, за тиждень, нас було вже понад тридцять, й вони почали заселяти ще одну дерев'яну будівлю, вздовж якої тягнулася втоптана і вряди-годи грузька основна дорога.

Ліжка були позначені за абеткою, тому Сем опинилась просто наді мною – маленька втіха, зважаючи на те що решта дівчат навіть нігтика її були не варті.

Першу ніч вони або приголомшено мовчали, або плакали, шморгаючи носами. У мене не було вже більше часу на сльози. У мене були питання.

– Що вони робитимуть з нами? – прошепотіла я до неї. Ми спали в дальньому лівому кутку боксу, куди була вкинена наша двояруска. Мабуть, стіни цієї ветхої споруди зводили нашвидкуруч, бо їй вже недовго лишилося. Час від часу крізь шпари всередину залітав крижаний вітер, кружляючи в безгомінні заблукалі сніжинки.

– Поняття не маю, – промовила вона тихо. Через кілька ліжок одна дівчинка нарешті заснула, і її хропіння стало непоганим прикриттям для нашої розмови. Коли ССПівці провели нас сюди, то одразу ж застерегли: не розмовляти і не полишати бокс після вимкнення світла, не використовувати свої ненормальні здібності, байдуже – зумисно чи випадково. Тоді вперше я почула, щоби хтось називав наші дії «ненормальними здібностями» замість коректного «симптоми».

– Мабуть, триматимуть нас тут доти, допоки не придумують, як вилікувати, – вела далі Сем. – Принаймні так сказав мій тато, коли солдати прийшли забирати мене. А що твої батьки казали?

У мене досі тремтіли руки, і щоразу, коли я заплющувала очі, переді мною поставав пустопорожній погляд ученого. Згадка про

батьків тільки посилила головний біль.

Не знаю, чому я збрехала. Мабуть, брехати простіше, ніж говорити правду – чи, може, тому що десь я здогадувалася, що це і є правда правд.

– Мої батьки померли.

Вона різко втягнула повітря крізь зуби.

– Я би хотіла, щоби мої теж померли.

– Та ти що?!

– Це ж вони мене сюди послали, хіба ні? – Її голос набирал небезпечних обертів. – Вони ж явно прагнули мене позбутися.

– Я в це не вірю, – промовила я і нараз затнулась: а хіба мої батьки теж не хотіли мене позбутись?

– Пусте, все добре, – мовила вона, хоча зрозуміло, що нічого доброго не було і більше ніколи не буде. – Ми залишимося тут і триматимемося разом, а коли вийдемо, то поїдемо куди нам заманеться, і нас ніхто не зупинить.

Колись моя мама казала, що інколи того, що ти просто промовиш уголос, достатньо, аби це справдилося. Я не надто в таке вірила, але коли Сем про це заговорила, той запал, що крився за її словами, змусив мене змінити думку. Мені раптом здалося, що все, можливо, діє саме так, що навіть якщо я не повернуся додому, то все одно не пропаду, якщо триматимусь її. Я йтиму вслід за Сем, а вона торуватиме дорогу; я zostаватимусь у її тіні, поза полем зору ССПівців, намагаючись не привертати їхню увагу.

Це спрацьовувало впродовж п'яти років.

П'ять років видаються цілим життям, якщо один день перетікає в інший, а твій світок обмежений сірою загорожею, через яку проходить електричний струм, і складається із ряду ветхих будівель на дві милі та багнюки під ногами. Я ніколи не була щасливою в Термонді, але завдяки Сем моє життя було стерпним. Це вона заковувала очі, коли Ванесса, наша співмешканка в боксі, хотіла обтяти собі волосся садовим секатором, щоби виглядати «стильніше». «Для кого, – пробурмотіла тоді Сем, – для власного

відображення у дзеркалі?» Це вона корчила міни за спиною ССПівця, котрий нагрімав на неї за те, що вона знову розвела балачки; і це вона наполегливо, але ласкаво приземляла дівчат, коли в них надто розігравалася уява щодо того, що ССПівці візьмуть і відпустять нас.

Ми із Сем були реалістками. Ми знали, що з табору не вийдемо. Мрії призводили до розчарування, а розчарування – до такої депресії, від якої важко було вибавитися. Краще вже нидіти в сірості, ніж дозволити темряві поглинути тебе.

По двох роках життя в Термонді запрацювала Фабрика. «Небезпечних» дітей їм так і не вдалося вилікувати, тож вони змушували їх працювати вночі, але на цьому так звані «покращення» не закінчились. Вони дійшли думки, що табір повинен бути цілком «самодостатнім». З того часу ми самостійно вирощували городину і готували собі їжу, прибирали в душових, шили уніформи собі й навіть одяг для наглядачів.

Цегляне приміщення стояло в самому кінці на західному боці табору, замикаючи довжелезний прямокутник Термонда. Нас змусили рити котлован під фундамент, проте будівництва не довірили. Ми лише спостерігали, як поверх за поверхом росте будівля, і мудрували, що це таке і як воно вплине на наші життя. Все змінилося, коли, наче парашутики кульбаби на вітрі, почали розлітатися чутки, буцімто науковці знову повертаються до своїх експериментів. Дехто вважав, що в цю будівлю запроторять Червоних, Помаранчевих і Жовтих, коли ті повернуться; а дехто припускав, що вона стане саме тим місцем, звідки нам уже не буде суджено вийти.

– З нами все буде добре, – сказала мені якось увечері Сем, якраз перед тим, коли вимкнули світло. – Хай там що, чуєш?

Але добре не було. Ні тоді, ні тепер. На Фабриці ніхто не розмовляв, а от поза нею – знаходили способи. Власне, єдиний час коли нам було дозволено розмовляти одне з одним – це час перед

тим, як у нашому боксі вимикали світло. А поза боксом – робота, покірність і мовчання. Але не можна ж роками жити серед людей, не придумавши власної потаємної мови, навіть якщо вона складається лише з усмішок і виразних поглядів. Але навіть сьогодні, на мить відірвавшись від начищування чи шнурування черевиків, чи пришивання ґудзиків до солдатських уніформ, можна було метнути погляд на дівчину навпроти – ту, котра напередодні сказала про тебе щось гидке, – це було промовистіше за всякі слова.

Власне, Фабрика не була справжньою фабрикою. Мабуть, краще було би назвати її Складом хоч би й тому, що будівля складалась лише з одного величезного приміщення, у якому над виробничою площею знаходилося щось на кшталт підвісного помосту. Будівельники вирішили, що тут буде достатньо чотирьох великих вікон – на західній і східній стінах, але оскільки взимку приміщення не опалювалось, а влітку кондиціонери не працювали, то ці вікна більше пропускали всередину холоду, ніж сонячного світла.

Табірні наглядачі намагались облаштувати все якомога простіше, відтак уздовж усього приміщення на вкритій пилюкою бетонній підлозі столи були вишикувані рядами. Того ранку на Фабриці нас працювало кілька сотень, усі Зелені. З підвісного помосту за нами наглядали десять ССПівців, кожен зі своєю чорною гвинтівкою. Ще десятеро знаходилися з нами.

Відчувати, як за тобою зусібіч стежать чужі очі, нервувало не більше, ніж зазвичай. Але напередодні я погано спала, хоча до цього цілий день пропрацювала в саду. Я заснула з головним болем, а прокинулася вся розбита приступом лихоманки, від чого у голові туманилось, а на додачу – почало дерти в горлі. Здавалося, що мої руки разом із пальцями геть задерев'яніли.

Я знала, що справи кепські, проте, немов потопельник, намагалася втриматися на плаву. Що краще я намагалась працювати, силкуючись, так би мовити, тримати голову над водою, тим знесиленішою і повільнішою я ставала. Через якийсь час навіть просте стояння було понад мої сили, відтак мені довелося зіпертися

на стіл, щоби не шубовснути чайкою вниз. Зазвичай у таких ситуаціях я примудрялася працювати зі швидкістю равлика. Зрештою, нічого надважливого нам все одно не давали, та й терміни для виконання робіт були терпимі. Всі ці наші роботи були лише імітацією діяльності, що мала на меті чимось зайняти наші тіла й умертвити нудьгою наші уми. Сем називала це «примусовою рецесією» – хоча нас випускали із боксів і «фабрична» праця не була настільки важкою чи втомливою, як у саду, проте ніхто не мав охоти потрапляти сюди.

Надто коли поряд з'являлися підбурювачі.

Я відчула спиною його присутність задовго до того, як він почав перераховувати переді мною сяючі ваксою черевики. Від нього смерділо приправленим м'ясом і машинним мастилом, що стривожило мене ще до того, як я вчула запах сигарет. Я намагалася випростатись під вагою його погляду, хоча почувалася так, немовби він ткнув мені поміж лопаток свої кулаки.

«П'ятнадцять, шістнадцять, сімнадцять...» Як їм вдавалося, щоби навіть звичайні цифри звучали як насміх?

У Термонді нам не дозволяли торкатися солдатів, але це не означало, що їм заборонено торкатися нас. Чоловік підійшов на два кроки ближче. Торкнувшись носами своїх черевиків – таких самих, як ті, що стояли на моєму столі, – зап'ятоків моїх звичайних білих сліпонів. Коли ж я промовчала, він поклав на плече руку, начебто розглядаючи мою роботу, і притиснувся до мене. Заникайся, – мовила я сама до себе, згорбившись і дивлячись тільки перед собою, – заникайся і зникни.

– Це все до одного місця, – проричав за спиною солдат. Від його тіла йшло стільки тепла, що ним можна було би обігріти всю будівлю.
– Ти все робиш неправильно. Дивися і вчися, дівко!

Тільки зараз я вперше скося глянула на нього, коли він вихопив з моєї руки замазану поліролом ганчірку і присунувся ще ближче. Чоловічок виявився кучим, лише на дюйм чи два вищим за мене, з

носом-оцупком і щоками, які, здавалось, ляскають із кожним його вдихом-видихом.

– Отак треба, – казав він, протираючи взятий черевик. – Дивись на мене!

Фокус полягав у тому, що нам, крім усього іншого, забороняли дивитися солдатам просто в очі.

Я почула притлумлений смішок – не дівчат, а ССПівців, котрі встигли зібратися за його спиною.

Я почувалась так, ніби закипаю зсередини. Надворі був грудень, отже, температура на фабриці не перевищувала чотирьох градусів тепла, проте по моїх щоках струменів піт, а з горла виривався важкий, задушливий кашель. Сем не могла відірватись від своєї роботи, але я помітила, як вона час від часу позиркує в мій бік, силкуючись оцінити ситуацію. Вона червоніла від люті, що хвилиною здійснювалась з шиї до обличчя, тож я могла лише уявити, які слова вона притлумлює в собі. Її кістлявий лікоть торкнувся мого, немов нагадуючи, що вона поруч.

А потім я відчула, як той самий солдат за моєю спиною погладжує мою руку і плече, одночасно обережно і болісно повільно ставлячи на мій стіл черевик.

– А ось ці черевики, – повільно промуркотів він, копнувши пластмасовий контейнер, в якому лежало вже готове взуття, – ти зашнурувала?

Якби я не знала, як мене за це покарають, то я б розридалась. І що довше я там стояла, тим дурнішою і присоромленішою почувалась, але не могла зронити навіть словечка. Не могла поворухнутися. За зціпленими зубами мій язик наче набряк, ставши вдвічі більшим, ніж зазвичай. Думки в моїй голові настирливо зумкотіли, утворюючи одне каламутне хмаровиння. Перед очима все пливло.

І знову іржання за спиною.

– Шнурування нікудишнє! – Він взявся обіймати мене вже лівою рукою, допоки не залишилось навіть дюйма його тіла, яке би не

притиснулося до мене. В моєму роті з'явився якийсь новий присмак – чогось кислого.

За столами запанувала цілковита тиша.

Моє мовчання тільки під'юджувало його. Раптом він ухопив контейнер і перевернув його, зі страшенним шумом розсипавши десятки черевиків по всьому столу. Тепер за цим дійством спостерігала вся фабрика. Мені здавалося, що мене взяли і викинули під безжальне світло.

– Нікудишнє, нікудишнє, нікудишнє, нікудишнє! – наспівував він, розкидаючи черевики навколо. Хоча насправді все було як слід. Черевики були ідеальними. Зрештою, це були просто черевики, хоча я знала, чиї ноги в них взуватимуться. Мені стало розуму не послати його в дупу.

– Зелена, чи ж ти, крім того, що німа, ще й оглухла?

І раптом, наче грім серед ясного неба, чітко пролунав голос Сем:

– Це мій контейнер.

І тоді лише одна думка промайнула в моїй голові: ні, тільки не це!

Я відчула, як солдат за моєю спиною, сіпнувшись, відсахнувся назад. Вони завжди поводитись так, дивуючись, що ми досі ще вміємо говорити, використовувати слова проти них.

– Що ти сказала? – гаркнув він.

Я помітила, як на її губах народжується образа. Вона крутила її язиком, немов лимонну карамельку.

– Ти мене почув. Чи, може, від запаху поліролі твій мозок уже втратив останню клепку?

Я знала, чого вона сподівалася, коли невідривно дивилася на мене. Я знала, чого вона прагне. Того самого, що вона дала мені, – підтримки.

Я позадкувала, обома руками тримаючись за живіт. Не роби цього! – промовляла я сама до себе. – Не роби. Вона сама впорається. Сем нічого було приховувати, та й відваги їй вистачало, але щоразу, коли вона так вчиняла, захищаючи мене, я аж терпла від страху, почуваячись так, немов зраджую її. І знову мої слова застрягли десь

поміж обережністю і страхом. Якби вони зазирнули в мою справу, якби побачили там прогалини і поклопоталися їх заповнити, жодне покарання, що чекало на Сем, не порівнюване з тим, що вони вчинили би зі мною.

Принаймні я так себе заспокоювала.

Правий кутик губ хлопця опустився вниз, перетворюючи зловісну посмішку на знущальну.

– У нас тут знайшлася забавка.

Ну ж бо, ну ж бо, Рубі! Ці слова лунали в нахилі її голови, у напружених плечах. Вона не розуміла, що трапиться зі мною опісля. Я не була такою відважною, як вона.

Не можу. Мені не треба було навіть озвучувати це. Вона легко прочитала ці слова на моєму обличчі. Я побачила в її очах розуміння навіть ще до того, як ССПівець, ступивши уперед, взяв її за руку, відтягуючи від столу та від мене.

Озирнися, – благала я. З кожним кроком її білявий хвостик метлявся з боку на бік, злітаючи понад головою ССПівця, котрий виводив її з Фабрики. Озирнися. Я потребувала, щоби вона побачила, як мені шкода, відчула, як стискається моє серце в грудях, як мене нудить і лихоманить. Кожна відчайдушна думка, що промайнула в моїй голові, сповнювала мене ще більшою відразою до самої себе. Прикуті до мене очі мимовільних глядачів поступово відверталися, а солдат більше не озирнувся, щоби довершити свій особистий різновид тортур. Не залишилося нікого, хто би побачив мої сльози; багато років тому я навчилася плакати тихенько, не привертаючи нічиєї уваги. То ж з якої радості вони мали повертатися в мій бік?! Я знову повернулась у затінок довгої тіні, яку залишила по собі Сем.

Покарання за розмову без дозволу – день ізоляції в кайданках, коли тебе приковували до стійки воріт у Саду за будь-якої погоди і температури. Я бачила дітей, котрі сиділи в снігових заметах із посинілими обличчями, не маючи жодної ковдри, щоб накритися. А скільки було обпалених сонцем, укритих брудом, котрі вільною

рукою намагалися почухати покусані мушвою місця! Не дивина, що за непокору ССПівцю чи наглядачеві покарання було аналогічним, але без їжі, а траплялося, що й без води.

Покарання за повторне порушення було таким страшним, що коли за два дні Сем нарешті повернулась, вона не могла чи не хотіла розповідати про нього. Коли вона увійшла, вся змокла і змерзла під зимовим дощем, то виглядала так, наче спала не більше за мене. Зірвавшись із «дворяуски», я вмить кинулася до неї, в той час як Сем заледве встигла пройти півбоксу.

Я обійняла її рукою за ший, але вона прибрала її, зціпивши зуби, через що її обличчя зробилося жорстким. Від вітру ніс і щоки Сем стали яскраво-червоними, проте жодних синців чи порізів на тілі не було. У неї навіть не набрякли очі від плачу, як у мене. Вона лише ледь-ледь помітно накульгувала, проте якби я не знала, що трапилось, то вирішила би, що вона просто повернулась після довгого робочого дня в саду.

– Сем, – мовила я, зневажаючи себе за свій тремтячий голос. Вона не зупинилась і навіть не глянула на мене, аж поки ми не опинилися біля наших ліжок, де вона, стиснутою в кулак рукою обіпершись об постіль, зібралася заскочити нагору.

– Скажи хоч щось, прошу, – благала я.

– Ти просто стояла, – голос Сем лунав так низько і хрипко, наче вона не розмовляла багато днів.

– Тобі не треба було...

Вона опустила голову так, що притулилася підборіддям до грудей. Довгі, сплутані пасма волосся спадали їй на плечі та лице, приховуючи його вираз. І тоді я відчула, що Сем наче якось збайдужіла до всього. У мене з'явилося вкрай дивне відчуття, що я пливу, дрейфую все далі і далі, не маючи нікого й нічого, за що б могла вхопитися. Я стояла поруч неї, але відстань між нами немов збільшилася до розмірів каньйона, перестрибнути через який було понад мої сили.

– Маєш рацію, – нарешті мовила Сем. – Мені не слід було. – Вона переривчасто видихнула. – Але що в такому разі трапилось би з тобою? Ти б і надалі просто стояла там і дозволяла йому робити це, навіть не намагаючись захиститися?

А потім вона глянула на мене, і єдине, чого мені захотілось у цю мить, – щоби вона знову відвернулась. Я ніколи ще не бачила в її очах такої чорноти.

– Вони кажуть жахітні речі, вони кривдять тебе, а ти завжди відмовчуєшся – і я знаю, Рубі, знаю, що це твоя вдача, але інколи мені здається, що тобі до всього того байдуже. Чому ти не зважишся на спротив, ну хоч би раз?

Вона говорила майже пошепки, але говорила якимось захлипувально, через що мені здалося, що вона ось-ось або зірветься на крик, або істерично розридається. Я дивилася, як Саманта нервово посмикує краї шортів, і її руки при цьому рухаються настільки швидко, що заледве можна було розгледіти яскраво-червоні сліди навколо її зап'ястків.

– Сем... Саманто....

– Я хочу... – Вона важко зглитнула. На її віях забриніли сльозини.
– Я хочу побути на самоті. Хоч би ненадовго.

Мені не слід було чіплятися до неї, принаймні тоді, коли всю мене охопило відчуття безнадії, а трясло і лихоманило так, що ненависть до самої себе аж перехлюпувалася через край. Але тоді мені здалося, що якби я могла розповісти їй правду, все пояснити, то втратила би Сем назавжди. Вона знала, що найгірша – абсолютно найгірша річ у світі, яку я могла б захотіти, – це щоб вона постраждала через мене. Вона була тут моєю єдиною цінністю.

Але коли моя рука торкнулася її плеча вдруге, земля утекла з-під моїх ніг. Я відчула, як кінчики мого волосся охоплює полум'я, випалюючи собі шлях до голови. Лихоманка, яка, як я гадала, відступила, раптом накрила світ сірою поволокою. Я бачила непроникне обличчя Сем, аж нараз воно зникло, а натомість з'явилися розпечені до білого спогади, які належали не мені – біла

шкільна дошка, списана складними рівняннями; золотавий ретривер, що риється в саду; розколисаний гойдалкою світ, який то здіймається, то опускається; збір овочів у садку; цегляна стіна їдальні перед очима і кулак, що летить просто в моє лице – швидкі удари зусібч, немов спалахи камери.

А коли я нарешті отямилась, ми досі дивилися одна на одну. Намити мені здалося, що в чорних оскілих очах Сем я бачу власне нажахане обличчя. Сем дивилася не на мене; здавалось, вона дивиться на пилінки, що неквапом і легітно плили у повітрі, праворуч від мене. Я вже бачила такі оскілі погляди. Так дивилася моя мама багато років тому.

– Ти новенька? – спитала вона, злякана і здивована водночас. Її оскілий погляд пробіг від мого обличчя до кістлявих колін, а потім назад. Відтак вона глибоко вдихнула, як ото робить плавець, після тривалого перебування виринувши з темноводдя. – Ну а принаймні ім'я в тебе є?

– Рубі, – прошепотіла я. То було останнє слово, яке я промовила майже за рік.

4

Я прокинулась від холодної води та ласкавого жіночого голосу.

– Усе гаразд, – казала вона. – У тебе все буде гаразд. – Гадки не маю, кого вона хотіла обдурити своєю солоденькою брехнею, але точно не мене.

Я дозволила їй ще раз накрити моє обличчя вологим рушником, насолоджуючись теплом, що йшло від неї, коли вона нахилилась нижче. Вона пахла розмарином і давно забутими речами. На мить, лише на однісіньку мить, вона поклала руку на мою, і цей дотик виявився чимось більшим, ніж я могла витерпіти.

Я не вдома й ця жінка – не моя мама. Я почала хапати ротом повітря, відчайдушно намагаючись утримати в собі забуті почуття. Я не могла плакати, принаймні не в її присутності чи присутності інших дорослих. Не дам я їм такої втіхи.

– Тобі досі боляче?

Я розплющила очі лише тому, що жінка почергово відтягнула мені кожну повіку, посвітивши в зіниці ліхтариком. Я хотіла затулитися руками, проте руки були пристібнуті до ліжка застібками-липучками. Боротися із цим не мало сенсу.

Цокнувши язиком, жінка відійшла, прихопивши з собою і квітковий аромат. Кімната сповнилась запахом антисептика та перекису водню, і тепер я точно знала, де перебуваю.

Шум в лазареті Термонда нерівномірно то виринав, то затихав, нагадуючи морський прибій. Дитячий крик болю... стукіт черевиків по білій плитковій підлозі... поскрипування коліщаток в інвалідному візку... Здавалося, наче я, приклавши вухо до бетонної стіни, лежу над тунелем і прислухаюся до гулу машин, що проїжджають наді мною.

– Рубі?

Жінка була вдягнута у медичний костюм, поверх якого білів халат. Беручи до уваги бліду шкіру і світле волосся, вона була майже

непомітна на фоні білої завіски, що відгороджувала моє ліжко. Помітивши мій пильний погляд, жінка посміхнулась – так щиро і так гарно!

Це була наймолодша лікарка з-поміж усіх лікарів, котрих мені доводилося бачити в Термонді, хоча, слід зізнатися, кількість моїх відвідин лазарету не перевищувала кількості пальців на одній руці. Один раз лежала з гастроентеритом та зневодненням, які Сем жартوما діагностувала як «виставу з виверженням кишківника», і ще раз через розтягнений зап'ясток. В обох випадках після обмацування зморщеними руками я почувалася гірше, ніж до потрапляння в лазарет. Ніщо настільки швидко не виліковує грип, як думка про старого збоченця, від якого тхне одеколонним спиртом і лимонним милом.

Ця жінка була нереальною. Все при ній.

– Мене звати доктор Бегбі. Я волонтер із корпорації «Леда».

Я кивнула, помітивши на нагрудній кишені халата значок у вигляді золотого лебедя.

Вона нахилилася ближче.

– У нас велика медична компанія, яка проводить дослідження та присилає лікарів, щоби допомагати таким, як ти, у таборах. Якщо тобі так буде зручніше, можеш звати мене просто Кейт і забути, що я лікарка.

Звісно, що зручніше. Я вирячилась на руку, яку вона до мене простягнула.

Запала тиша, порушувана лише пульсуванням крові у моїх скронях. Коли зніжковіння минулося, доктор Бегбі знов засунула руку в кишеню халата, спершу провівши пальцями по моїй лівій руці, пристібнутій до бильця ліжка.

– Рубі, ти знаєш, чому знаходишся тут? Пригадуєш, що трапилося?

До чи після того, як Вежа заледве не спекла мій мозок? Але промовити цього вголос я не могла. Коли справа стосується дорослих, краще мовчати. Вони мастаки, почувши одне,

перебрехати його в щось геть інше. Тому навіщо надавати їм ще одну можливість, щоби нашкодити нам?

Я вже вісім місяців ні з ким не розмовляла. Я вже навіть сумнівалася, чи зможу пригадати, як це робиться.

Лікарка якимось чином здогадалась про питання, яке крутилось у мене на язиці. «Вони увімкнули Спокій-контроль, коли у їдальні розпалася бійка. І тоді, здається... все трохи вийшло з-під контролю».

То ще м'яко сказано. Білий шум, або ж Спокій-контроль, як його називало вище керівництво, використовували для того, щоби тримати нас у покорі, хоч на них самих він ніяк не діяв. То було щось на подібну свистка для підзивання собак; висота звуку була саме такою, щоби лише ваші ненормальні мізки могли вловити його і відповідно відреагувати.

Вони вмикали його з багатьох причин, інколи з найдрібязковіших: дитина випадково використала свої здібності чи в одному із боксів розпочалася гризня.

Але в обох наведених випадках вони би спрямували цей звук безпосередньо в ті місця, де відбувся інцидент. Якщо ж вони ввімкнули його по всьому таборі, залучивши гучномовці, щоби ми всі чули, отже, все справді вийшло з-під контролю. Мабуть, вони злякались, що з цієї іскри могло спалахнути неабияке полум'я.

Лікарка Бегбі ні на мить не завагалася, звільняючи мої зап'ястя та щиколотки. З рушника, що висів на бильці ліжка, зоставляючи на білому яскраво-червоні патьоки, скрапувала вода.

Я підняла руку і взялася обмацувати рот, щоки, ніс. Я не зовсім здивувалась, побачивши на своїх пальцях потемнілу кров. Вона запеклася в ніздрях і на губах, так наче хтось добряче зацідив мені в кирпу.

Спроба сісти виявилася найгіршою з ідей, що могли спасти мені на думку. Груді протяв такий біль, що я вже пластом лежала на спині, перш ніж усвідомила це. Лікарка Бегбі вмить опинилася поряд і трохи припідняла спинку ліжка.

– У тебе забій ребер, – пояснила вона.

Я спробувала глибоко вдихнути, проте груди стиснуло так, що вийшов не вдих, а якийсь свист. Мабуть, вона нічого не помітила, бо знову лагідно глянула на мене, а відтак сказала:

– Можна тебе про щось запитати?

Уже сам факт, що вона спитала мого дозволу, був надзвичайним. Я вивчала її обличчя, вишукуючи там приховану під маскою доброзичливості ненависть, страх у глибині лагідних очей, зачасну в кутиках губ огиду. Нічогісінько. Навіть роздратування нема.

Якась бідолашна дитина за завіскою, праворуч від мене, почала блювати в ліжку. Я бачила її темний силует.

Коло неї ніхто не сидів, ніхто не тримав її за руку. Вона була на самоті з мискою власного блювотиння. А поряд зі мною – казкова принцеса, і від самої думки, що вона відкине мене, як скажену собаку, серце заледве не вистрибувало із грудей. Вона ж бо гадки не мала, що я таке, вона не могла цього знати.

У тебе параноя, – казала я собі. – Опануй себе.

Лікарка Бегбі витягла ручку із розтріпаного жмуту волосся.

– Рубі, коли увімкнули Спокій-контроль, ти пам'ятаєш, як упала ницьма і вдарилась обличчям?

– Ні, – сказала я. – Я була... лежала на підлозі. – Я не знала, чи слід їй взагалі щось розказувати. Вона якось силувано усміхнулась, і було в тій усмішці якесь... самовдоволення.

– А коли вмикають Спокій-контроль, тебе завжди охоплює біль і йде кров?

Раптовий біль у грудях жодним чином не був пов'язаний із ударом по ребрах.

– Будемо вважати, що не завжди...

Я не бачила, що вона пише, але ручка так швидко бігала по паперу, немовби від цього залежало її життя.

Я завжди важче перетерплювала білий шум, аніж дівчата в моєму боксі. Але щоби кров? Ніколи.

Лікарка Бегбі тихенько мугикала якусь пісеньку, здається, щось із репертуару «Ролінг Стоунз».

Вона з табірних наглядачів, – нагадала я собі, – вона – одна з них.

Хоча... в інших часах і місцевостях усе могло бути інакше. Незважаючи на те що вона була вдягнута у медичний костюм і білий халат, доктор Бігбі не виглядала старшою за мене. У неї було юне личко, і це, мабуть, у зовнішньому світі мало бути її прокляттям.

Я завжди гадала, що люди, які народились до «покоління фріків», – улюбленці долі. Вони ніколи не боялися за отой перехід від дитинства до дорослого життя. Наскільки я знаю, тим, кому на час полювання на дітей уже виповнилося тринадцять, нічого не загрожувало, і вони, успішно проминувши фрік-табори, фінішували в Нормальвілі. Але придивляючись зараз до лікарки Бегбі, бачачи її доволі поморщене обличчя, чого не повинно було би бути в тодішніх двадцятилітніх, я вже не була впевнена у тому, що вони щасливо уникли покарання. Утім, попри все доля була прихильнішою до них, аніж до нас, тут і до ворожки не треба ходити.

Здібності. Незбагненні сили, ментальні таланти, завдяки яким ненормальні лікарі та науковці назвали наше покоління поколінням Псі. Ми перестали бути людьми. Наші мізки зламали той шаблон.

– У твоїй справі зазначено, що під час відсортювання тебе класифікували як «аномально розумну», – після короткої мовчанки зауважила лікарка Бегбі. – Вчений, що здійснював класифікацію, провів тебе через усі тести?

Я відчула якийсь холодний згусток у шлунку. Може, я багато чого в цьому світі не розумію, може, у мене лише чотири класи освіти, але я здатна збагнути, коли хтось намагається вивудити у мене інформацію. ССПівці вже давно довели до досконалості тактику залякування, але були часи, коли всі допити вони проводили ніжними голосочками. Удаване співчуття чимось схоже на неприємний запах з рота.

Невже вона знає? Можливо, поки я була непритомною, вона провела кілька тестів, просканувавши мій мозок чи перевіривши кров абощо. Мої пальці стиснулися в кулаки.

Я спробувала помислити про щось інше, розвинути своє припущення, проте на цьому все і зупинилося. Страх – не найкращий учитель чи поради́ник.

Запитання зависло у повітрі, десь поміж правдою і брехнею.

Стукіт черевиків об незаймано чисту плитку змусив мене відвести погляд від обличчя лікарки. Кожен крок лунав наче попередження, і я знала, що вони прийдуть раніше, ніж доктор Бегбі встигне повернути голову. Вона сіпнулася було, щоби зіскочити з лежача, але я не дала їй цього зробити. Не знаю, що на мене найшло, але я вчепилась їй у зап'ясток, а тим часом у моїй голові крутився перелік покарань за те, що торкнулась авторитетної особи, – як на пошкодженому CD, і кожна нова подряпина була глибшою за попередню.

Нам заборонено торкатись будь-кого, навіть одне одного.

– Цього разу все інакше, – мовила я. Кожне слово кололо в горлі. Власний голос видавався ніби чужим. Кволим.

Лікарці Бегбі стало часу лише на те, щоби кивнути. Легенький порух, майже непомітний, перше ніж чиясь рука відсунула завіску.

Я вже бачила цього офіцера ПСІ-спецсил – Сем називала його Грінчем, бо він виглядав так, наче щойно зійшов з екрана, хіба що шкіри зеленої бракувало.

Грінч кинув на мене одним оком, при цьому кутик його верхньої губи роздратовано смикнувся, а тоді махнув лікарці на вихід. Вона, зітхнувши, поклала свій блокнот мені на коліна.

– Дякую, тобі, Рубі, – мовила вона. – Якщо болітиме дужче, клич на допомогу, добре?

Чи вона під кайфом? Хто мені допоможе – хлопчик за сусідньою завіскою, котрого нудить?

Але я все одно кивнула, дивлячись їй услід. Останнім, що я побачила, була рука лікарки, що засувала завіску. Приємно, що вона

потурбувалась про мою приватність, хоча це і видавалося мені трохи наївним, зважаючи на чорні камери, націлені просто на ліжко.

Такі камери були встановлені по всьому Термонді, і їхні незмигні зіниці невтомно стежили за тобою. Лише в нашому боксі їх було дві, по одній у кожному кінці, і це якщо не брати до уваги тієї, що знаходилася за дверима. Могло видатися, що армійці дещо передали куті меду, але коли ми прибули в табір, нас була всього лише жменька, тож за нами і справді могли спостерігати цілодобово, допоки їхні мізки не закипали від нудьги.

Щоби запримітити червоний відблиск усередині чорного вічка, який був єдиною ознакою, що на тебе наведено фокус камери, треба було примружитись. З роками, коли в Термонд отими старими шкільними автобусами позвозили більше дітей, ми із Сем помітили, що камери в нашому боксі більше не блимають червоним – принаймні не щодня. Те ж саме було і з камерами в пральні, вбиральні та їдальні. Мабуть, маючи під опікою три тисячі дітей на квадратну милю, неможливо за кожним спостерігати.

Утім, вони бачили достатньо, щоби посіяти в наших серцях страх Божий. Якщо хтось із нас спробував би повправлятися у своїх талантах, навіть під прикриттям ночі, то в нього були прекрасні шанси бути пійманим.

Ті миготливі вогники були такого ж відтінку, як і червоні нарукавні пов'язки ССПівців. Символ Ψ на багрянотлі пришитій до пов'язки емблеми свідчив про те, що їх спіткала нещаслива доля – наглядати за дітьми-фріками, зібраними із цілої країни.

На камері над моїм ліжком вогник не світився. Коли я це усвідомила, то на мене зійшло таке полегшення, що навіть повітря видалося солодким. Принаймні хоч на мить я залишилась наодинці із собою. У Термонді то було майже нечуваною розкішшю.

Лікарка Бегбі – Кейт – не до кінця засунула завіску. Коли якийсь інший лікар поспіхом пройшов мимо, тонка біла тканина відсунулася ще трохи, і мені в око впав знайомий синій колір. На мене з портрета дивився маленький хлопчик, не більше дванадцяти років. У

нього волосся було такого самого відтінку, що й моє – темно-каштанове, майже чорне, але на відміну від моїх блідо-зелених очей його очі були настільки темними, що, здавалося, могли спалити на відстані. Він звично всміхався, склавши руки на колінах, на темній шкільній формі жодного тобі брижика. Кленсі Ґрей, перший мешканець Термонда.

Щонайменше два його портрети висіло у таборі: один на кухні, ще кілька хтось припилював до дверей надвірного нужника для Зелених. Мені було легше згадати його обличчя, ніж обличчя моєї мами.

Я змусила себе відвести погляд від його гордої, непохитної усмішки. Може, йому і вдалося вирватися з табору, але ж ми й досі тут.

Намагаючись вмотитися зручніше, я зачепила рукою блокнот із затискачем, який залишила лікарка Бегбі, і ледве встигла піяти його лівою рукою.

Шанс на те, що вони спостерігають, хай і мізерний, усе ж залишався, проте це мене не хвилювало. Принаймні не тоді, коли кінчиками пальців я могла дотягнутися до відповідей. Чому вона залишила його просто в мене під носом, якщо не хотіла, щоби я прочитала? Чому не забрала із собою, як вчинила би решта лікарів?

Чим різнився цей білий шум від усіх попередніх?

Що вони з'ясували?

Флуоресцентні лампи над головою раптом здалися мені довжелезними, охопленими злим вогнем костомолами. Вони гуділи біля самих вух, наче хмара мушви. Коли ж я перевернула блокнот, стало тільки гірше.

Це не моя історія хвороби.

Там не було нічого про мої поточні травми чи їхню відсутність.

Там не було моїх відповідей на запитання лікарки Бегбі.

Це була записка, і в ній ішлося про таке:

Новий комендант табору перевіряв, чи є невиявлені Ж, П, Ч. Твоя неадекватна реакція означає, що вони знають, що ти не З. Роби точно так, як я тобі скажу, інакше завтра вони тебе вб'ють.

У мене трусилися руки. Щоби дочитати записку до кінця, мені довелося покласти блокнот на коліна.

Я можу тебе вивезти. Перед сном випий дві таблетки, що під цією запискою, але так, щоби ССПівці нічого не помітили. Якщо не вип'єш, тримай це в таємниці, але я не можу захистити тебе, поки ти тут. Знищ це.

І підпис: Друг, якщо забажаєш.

Ще раз перечитавши записку, я вирвала її з-під затискача і запхала в рота. На смак вона була схожа на хліб, що нам видавали на ланч.

Таблетки були в маленькому прозорому пакетику, прикріпленому до моєї справжньої медичної карти. Лікарка Бегбі лише коротко дописала як курка лапою: суб'єкт 3285 вдарилася головою об землю і знепритомніла. Суб'єкт 3286 вцілила їй ліктем по носі. Можливий струс мозку.

Мені так кортіло звести очі й зазирнути в чорне вічко відеокамери, але я стрималась. Я запхнула таблетки в стандартний спортивний бюстгальтер, які таборіві наглядачі видали нам, коли зрозуміли, що п'ятнадцять тисяч дівчаток-підлітків не завжди залишатимуться плоскими дванадцятирічними дітьми. Я гадки не мала, що роблю. Справді, не мала. А серце так стукотіло, що якоїсь миті я не змогла навіть вдихнути.

Чому лікарка Бегбі зробила це для мене? Вона знала, що я не Зелена, але вона приховала це, написавши у звіті неправду, чи, можливо, це просто фокус? Щоби побачити, як я сама себе викрию?

Я затулила обличчя долонями. Пакунок із таблетками обпікав мені шкіру.

...завтра вони тебе вб'ють.

Чому вони вичікують? Чому би мене зараз не вивести біля автобуса і не застрелити? Чи тут щось інше? Що вони зробили з усіма тими Жовтими, Помаранчевими і Червоними? Вбили їх, тому що ті видавалися надто небезпечними?

Я надто небезпечна.

Але я не знала, як використовувати мої здібності. Я була не така, як інші Помаранчеві, котрі могли подумки наказувати чи навіювати будь-які думки навколишнім. Я володіла лише стихійною силою, яку не вміла контролювати, – безмір болю і жодної користі.

Наскільки я зрозуміла, мені варто лише торкнутися людини, щоби мої здібності проявилися, а тоді... це радше скидалося на читання чужих думок, а не на керування ними. Я ніколи нікому не навіювала думок, та й, власне, не мала ні можливості, ні бажання це робити.

Кожне проникнення в чужий мозок, зумисне чи ні, залишало в моїй голові бедлам думок та образів, слів та болю. Відтак потрібні були години, щоби прийти до тями.

Уявіть, як чиясь рука проникає крізь ваші груди, крізь кістки, а відтак міцно-преміцно хапає вас за хребетний стовп. А тепер уявіть, що вас починають трясти так несамовито, що світ кружляє і втікає з-під ніг. Уявіть також, що згодом ви не будете здатні визначити, ота думка у вашій голові належить вам чи це ви мимоволі «позичили» її в чиїхось чужих розумах. Уявіть почуття провини за те, що ви вивідали чийсь найпотаємніші, найчорніші страхи чи таємниці; уявіть, що вам доведеться бачитися із цими людьми наступного дня, удаючи, що ви не знаєте, як їхній батько лупцював їх, що ви не бачили світло-рожевої сукні, у яку вони були вдягнені на п'ятий день народження, що ви не здогадуєтеся про їхні фантазії про якогось хлопчика чи дівчинку, і що ви ніколи не бачили сусідських домашніх улюбленців, яких вони повбивали задля розваги.

А потім уявіть отой душевний біль, що з'являється завжди опісля, змітаючи все на своєму шляху, і триває від кількох годин до кількох днів. Ось на що це схоже. Ось чому я будь-якою ціною намагалась уникати стикань із чужим мозком. Бо я вже колись познайомилася із наслідками. З усіма.

І зараз я достеменно знала, що трапиться, якщо вони мене знайдуть.

Я перевернула блокнот на колінах саме вчасно. Той самий ССПівець знову підійшов до завіски і рвучко її відсунув.

– Зараз ти повертаєшся у свій бокс, – наказав він. – Ходи за мною.

Мій бокс? Я шукала на його обличчі якогось обману, але побачила тільки звичну нудьгу. Я спромоглася лише кивнути. Все моє тіло трусилося від страху, немов під час землетрусу, й у мить, коли мої ноги торкнулися підлоги, все пережите вирвалося назовні. Все вихлюпнулось – усі думки, страхи і картинки. Я вчепилася за бильце ліжка, щосили намагаючись не знепритомніти.

У мене перед очима все ще витанцьовували чорні плями, коли солдат гаркнув:

– Швидше! І навіть не думай, артистко, що ночуватимеш тут ще одну ніч.

Попри різкі слова, я помітила, що на його обличчі промайнув страх. Страх із переходом у лють – оце, мабуть, єдине почуття кожного солдата в Термонді. Ми чули, що служба в армії вже була не добровільною, що кожен у віці від двадцяти двох до сорока мусив служити, і то переважно у новому Псі-підрозділі.

Я зціпила зуби. Увесь світ закрутився піді мною, намагаючись зтягнути мене у свої темноти. У голові знову зринули слова ССПівця.

Ще одну ніч? – міркувала я. Скільки ж я тут пролежала?

Хоч я все ще почувалася немов у тумані, все ж пішла за солдатом по коридору. Ізолятор мав лише два невеличкі поверхи. Стеля нависала так низько, що навіть мені здавалось, що я ось-ось зачеплю головою пройми дверей, що їх ми проминали. На першому поверсі знаходилися лікарняні ліжка, а другий призначався для тих дітей, котрі потребували того, що ми називали «тайм-аутом». Іноді туди відправляли заразних хворих, проте найчастіше на цей поверх потрапляли діти, які остаточно зїхали з глузду, тим більше, що завдяки Термонду скалічені мізки калічилися ще більше.

Я намагалася зосередитися на тому, як то опускаються, то здіймаються плечі ССПівця під чорною уніформою, проте це виявилось надто складно, коли чимало завісок було розсунуто, щоби будь-хто міг зазирнути всередину. На більшість боксів я не зважала взагалі або лише мигцем зиркала в той бік, але передостанній біля вхідних дверей...

Моя хода мимоволі уповільнилась, тим самим даючи моїм легеням час вдихнути розмаринові пахощі.

Я чула, як лікарка Бегбі розмовляє зі ще однією «Зеленою» дитиною. Я впізнала цього хлопчика. Його кабінка була просто навпроти моєї. Метью? Чи, може, Макс? Його обличчя теж було у крові. Кров позапікалась біля носа й очей, обагрила щоки. Я відчула, ніби мені в живіт камінь вцілів. Цього Зеленого також викрили? Чи вона укладає з ним таку саму угоду, як і зі мною? Мабуть, я не єдина, хто здогадався, як обманути систему відсортовування – на кого вплинути, кому збрехати.

І, можливо, ми були з ним однієї крові.

І, можливо, ми обоє завтра вже будемо мертвими.

«Не відставай!» – гаркнув солдат. Він навіть не намагався приховати роздратування, коли я пленталась за ним услід, але перейматися йому не було через що, бо я, будучи при тямі, у жодному разі не залишилася би в ізоляторі. Тим паче коли над головою зависла нова загроза. Я знала, що вони колись отут витворяли.

Я знала, що приховано під шарами білої фарби.

Перші діти, яких вони сюди привезли, зазнали гіркої долі в якості «лабораторних морських свинок» – їх брали на жахітні муки цілим сонмом електросудомної терапії і мозкової м'ясорізки. Історії про це переповідали з уст в уста з якимось збоченським, майже святобливим трепетом. Учені намагались знайти спосіб вибавити дітей від цих здібностей, «реабілітувати», але натомість просто позбавляли їх волі до життя. Ті, котрі «реабілітувалися», під час

першої хвилі почали працювати охоронцями. На превелике щастя, мене привезли під час другої. Коли табір розростався, кожна наступна хвиля чимраз більшала, і, відповідно, табір розширявся, аж поки – три роки тому – у таборі геть не стало місця. Після того автобуси більше не приїздили.

Солдату досі здавалось, що я зволікаю. Він штовхнув мене у дзеркальний коридор. Знак виходу світився над нами криваво-червоним. ССПівець знову штовхнув мене, цього разу сильніше, й усміхнувся, коли я впала. Гнів хвилиною упав на мене, притлумлюючи біль, і зупиняло мене лише те, що він може завиграшки завести мене в якийсь темний закуток і там прикінчити.

Незабаром ми вже стояли надворі, вдихаючи свіже весняне повітря. Набравши повні легені туманної прохолоди, я спробувала стерпіти кривду. Думай. Аналізуй. Якщо він самотою вивів мене надвір, щоби застрелити, я могла би завиграшки його здолати. Це не проблема. Проблема в тому, що в мене нема жодного шансу прослизнути крізь електричну загорожу, а на додачу, дідько би його вхопив, я поняття не мала, де знаходжуся.

Коли мене привезли в Термонд, тутешні краєвиди були радше впізнаваною декорацією, ніж болісним нагадуванням. Західна Вірджинія та Вірджинія не настільки різняться, хоча самі мешканці цих штатів переконуватимуть вас у протилежному. Такі самі дерева, таке саме небо, така сама гидотна погода – я або промокала до нитки, або ледь не вкривалася цвіллю від вологості. Може, це і не Західна Вірджинія, хоча дівчинка з мого боксу божилася, що дорогою бачила вівіску «ЛАСКАВО ПРОСИМО ДО ЗАХІДНОЇ ВІРДЖИНІЇ», так що ми обмірковували і цю версію.

ССПівець уповільнив крок, підлаштовуючись під моє шкандибання. Кілька разів він пробурмотів щось про чортову траву, через яку він ледь не спіткнувся на очах у солдатів, що чатували на Контроль-вежі.

Коли Вежа опинилася в полі нашого зору, мені здалося, що оті кайдани страху, що їх я весь цей час волокла за собою, значно

поважчали. Власне, сама будівля була доволі непримітною, а назвали її так через те, що вона стриміла, наче зламаний палець, посеред моря одноповерхових дерев'яних халуп, що розходились від неї колами. Електрична загорожа слугувала зовнішнім кордоном, що захищав світ від нас, фріків. Бокси Зелених утворювали два наступних кола. Інші два кола – Сині. В інших замешкували Червоні й Помаранчеві – замешкували до тих пір, поки їх не забрали. Ці кола знаходилися найближче до Вежі, бо, на думку охорони, так було зручніше за ними наглядати. Але після того як один Червоний підірвав власний бокс, їх переселили далі, щоб у випадку, якщо хтось із по-справжньому небезпечних спробує подолати загорожу, прикритися Зеленими, наче буфером.

Скільки було спроб втечі?

П'ять.

Скільки було вдалих спроб?

Нуль.

Я не чула про жодного Синього чи Зеленого, який би спробував утікати. Щоправда, траплялося, що якісь нечисельні групки з-поміж Червоних, Помаранчевих чи Жовтих, дійшовши до останньої стадії відчаю, зважувалися на зухвалі вчинки чи стрімкі набіги. Але щойно їх ловили, ніхто вже не повертався.

Проте таке траплялося лише попервах, коли ми частіше спілкувались із різними кольорами, ще до того, як нас розділили. Порожні бокси Червоних, Помаранчевих і Жовтих стали боксами Синіх, а новенькі з-поміж Зелених – найчисельніша група – заповнили колишні бокси Синіх. Табір так стрімко розростався, що наглядачі почали планувати наш розклад, сортуючи нас за кольором і статтю. Їдальню ми також відвідували за тим самим принципом, і навіть попри це знайти собі місце за столом було доволі важко. За декілька років я жодного разу не бачила поряд із собою хлопчика-однолітка.

Я вдихнула глибоко тільки тоді, коли Вежа опинилась далеко позаду нас, і в мене не залишилося навіть тіні сумніву, куди ми

прямуємо.

– Дякую, – подумки промовила я бозна-кому. Полегшення опукою застрягло в моєму горлі.

За кілька хвилин ми дістались до боксу 27. ССПівець підвів мене до дверей і мовчки показав на зливальницю з краном ліворуч від дверей. Я, кивнувши, почала змивати холодною водою кров з обличчя. ССПівець чекав мовчки, але нетерпляче. За кілька секунд він схопив мене за сорочку на спині і смикнув угору. Другою рукою він провів своєю картою доступу по електронному замку.

Ешлі, одна з найстарших дівчат у нашому боксі, розчинила двері навстіж. Схопивши мене за руку, вона кивнула ССПівцю. Мабуть, йому цього було достатньо. Не промовивши ні слова, він пішов собі.

– Ісусе Христе! – прошипіла вона, зтягуючи мене всередину. – Хіба вони не могли залишити тебе ще на ніч? Та яке там, їм доконче треба було позбутися тебе раніше! Це що, кров?

Я замахала руками, проте Ешлі викрутилась і відкинула моє довге, темне волосся назад. Спочатку я не збагнула, чому вона так на мене дивиться – очі її розширилися і трохи почервоніли. Вона прикусила губу.

– Я справді... гадала, що ти... – Ми досі стояли біля дверей, але я відчула холод, що прокрався у бокс. Він огорнув мою шкіру, наче холодний шовк.

Ешлі жила в таборі занадто довго, щоби справді зламатись, але я здивувалась, побачивши її настільки змученою і розгубленою, що вперше не могла підібрати слів. Вона та ще кілька дівчат були визнаними лідерами нашої невеселої та різномастої компанії, визнаними загальною за те, що вони перейшли певний фізичний рубіж раніше за нас, а тому були спроможні пояснити, що з нами відбувається, не сміючись нам в обличчя.

Тож я, мляво всміхнувшись, лише знизала плечима, раптом знову розгубивши слова. Ешлі це не переконало, принаймні мої руки вона не відпустила. У боксі було темно і волого, звичний запах плісняви

чіплявся до кожної поверхні, але все ж цей запах був приємнішим від нудотної щоденної чистоти і стерильності ізолятора.

– Дозволь мені... – Ешлі глибоко вдихнула. – Скажеш мені, якщо щось трапиться?

І що тобі з того? – кортіло мені запитати, але натомість я пішла в дальній лівий куток нашого людного боксу. Мою зигзагоподібну ходу навколо рядів двоярусних ліжок супроводжували пильні погляди і перешепти. Міцно притиснуті до грудей таблетки обпікали, неначе вогонь.

– ...вона пропала, – почулося звідкись.

Ванесса, ліжко котрої справа сусідило із моїм, тишком-нишком перебралась до Сем. Коли я з'явилася перед ними, вони замовкли на півслові і втупилися на мене. Очі вибалушені, роти роззявлені.

Згадуючи те, як вони там удвох сиділи, мені досі робиться гидко, навіть через роки. Скільки днів та ночей я просиділа на тому ліжку, перемовляючись із Сем, уперто нехтуючи спробами Ванесси втягнути нас у якусь дурнувату, безглузду розмову?

Місце найкращої подружки Сем зоставалося вакантним менше двох діб, поки туди не заповзла Ванесса, відтак не минало і дня, щоби вона мені про це не нагадала.

– Що... – Сем перехилилась через край ліжка. Вона не виглядала ні чванливою, ні неприязною, як завжди. Вона була....стривожена? Зацікавлена? – Що з тобою трапилось?

Я похитала головою, хоча мене аж розпирало від усього, що хотілося висловити.

Ванесса різко розреготалась.

– Класно, справді класно. І ти ще дивуєшся, чому вона більше не хоче з тобою дружити?

– Я не.. – пробурмотіла Сем. – І фіг із ним!

Інколи мені було цікаво, чи хоч якась часточка Сем пригадує не тільки мене, але й те, якою людиною вона була перед тим, як я її переробила. Дивовижно, як мені вдалося стерти в її особистості все

найкраще – чи принаймні все, що я в ній любила. Один дотик – і Сем уже не стало.

Деякі дівчата цікавились, що за чорна кішка пробігла між нами. Більшість, гадаю, вирішила, що Сем вчинила жорстоко, сказавши, що начебто ми ніколи не були подругами і вже ніколи ними не будемо. Я на все те тільки знижувала плечима, хоча лише завдяки Сем ще можна було якось терпіти оте термондське існування. А без неї його просто не було.

Узагалі не було.

Я намацала пакетик із таблетками.

Наш бокс був коричневим: коричневе на коричневому. Єдине, що колись іще біліло, – то простирадла, проте із часом вони набули гидотно жовтого відтінку. Ні тобі полиць із книгами, ні плакатів, ані фоток. Тільки ми.

Я заповзла на своє ліжко вниз і занурилась обличчям у прану-перепрану постіль. Вдихнула знайомий запах відбілювача, поту і чогось напрочуд повсякденного – до розмов наверху я намагалася не прислухатися.

Гадаю, якась частина мене відчайдушно намагалася з'ясувати, чи спроможна я залагодити те, що накоїла зі своєю подругою. Але зробленого не повернеш. Усе скінчилося, колишньої Сем більше нема, а є лише винуватиця цього – я. Найліпше, що я для неї можу зробити, – зникнути; навіть якщо лікарка Бегбі не жартує й вони справді хочуть позбавитись мене, вони не запримітять між нами зв'язку. Не допитуватимуть і не каратимуть Сем, гадаючи, що вона допомагала мені переховуватись, а якби ми досі товаришували, то вони саме так би і вчинили. Нас у Термонді налічувалося понад три тисячі, а я була останньою Помаранчевою, можливо, у цілیم світі. Чи передостанньою, якщо хлопчик з ізолятора такий, як і я. Вони дізнаються правду – то лише питання часу.

Я була небезпечна, і я знала, як вони чинять із небезпечними.

Життя в таборі спливало буденно, як завжди: вечерея в їдальні, відтак вмивання, а насамкінець – сон. Світло за вікном потьмяніло, і

щоразу густіші сутінки видавались репетицією близької ночі.

– Гаразд, киці, – почувся голос Ешлі. – За десять хвилин вимкнуть світло. Чия черга?

– Моя. Можна продовжувати з того місця, де ми зупинилися? – Рейчел лежала в протилежному кінці боксу, але її скрипливий голос і глухий би почув.

Я навіть уявила, як Ешлі заводить очі під лоба.

– Так, Рейчел. Хіба ми колись інакше робили?

– Гаразд... отже... отже, принцеса? Вона досі сиділа у Вежі й сумувала.

– Дитинко, – встряла Ешлі, – ти або додай перцю, або я пропускаю твою нудну дупу і надаю слово іншій.

– Добре, – пискнула Рейчел. Я перекотилась набік, намагалась розгледіти її крізь ряди ліжок. – Принцесі було страшенно, страшенно боляче...

– О Боже! – І це був єдиний коментар Ешлі. – Наступна?

Мейсі щосили намагалась підхопити обірвану нить розповіді.

– Поки принцеса сиділа замкнена у Вежі, всі її думки вертілися довкола принца.

Я не дослухала, чим скінчилась казка, бо мої повіки настільки поважчали, що не заплющити очей було просто несила.

Якщо я колись і сумуватиму за чимось, пов'язаним із Термондом, то ось воно, – міркувала я, поринаючи в сон, – це саме те. Спокійні миттєвості, коли можна було побалакати про заборонене.

Нам доводилося самим себе розважати, адже особистих історій ми не мали – ні мрій, ні майбутнього, – окрім тих, які вигадували самотужки.

Я проковтнула обидві таблетки за раз, ще довго відчуючи в роті присмак курячого бульйону. Світло вимкнули три години тому, а Сем хропіла вже дві. Я розкрила пакетик і висипала маленькі пігулочки на долоню. Прозорий пакетик знов заховано у бюстгальтері, а перша таблеточка – у роті. Вона була тепла, адже так довго грілась від мого

тіла, проте проковтнути її виявилось нелегко. Я вкинула другу, а тоді ковтнула, від чого мене кинуло у дріж.

А потім – чекання.

5

Я не пам'ятаю, як заснула, а тільки, як прокинулась. Певна річ, що прокинулась – мене трясло так, що я скотилася з ліжка і вдарилась обличчям об сусідню «дворянську».

Від удару і двигіння її ліжка Ванесса, мабуть, ледь зі шкіри не вискочила, бо я почула, як вона вигукнула:

– Якого дідька? Рубі, це ти?

Підвестися я не могла. Я відчула її руки на своєму обличчі й зауважила, що тепер вона вже не шепоче, а викрикує моє ім'я.

– Боже мій! – скрикнув хтось. Здається, то був голос Сем, але я не могла очей розплющити.

– ...тривожну кнопку! – Я відчула на ногах вагу Ешлі; я знала, що то вона, навіть коли приходила до тям чи непритомніла, а під повіки наче хтось жару насипав. Хтось щось засунув мені в рот – гумове й тверде. Я відчувала смак крові, але не могла збагнути, чи то з язика, чи з губ, чи...

Пара рук підняла мене з підлоги і кудись поклала. Я досі не могла розплющити очей, у грудях усе палало. Мене продовжувало трясти, відчуття було таке, наче я западаюся в себе саму.

А потім запахло розмарином. Відчуття м'яких, прохолодних рук, що тиснуть мені на груди, а потім – нічогісінько.

Життя повернулось до мене у вигляді різкого ляпаса по обличчю.

– Рубі, – сказав хтось, – повертайся. Я знаю, що ти мене чуєш. Мусиш прокинутись.

Я повільно розплющила очі, намагаючись не мружитись, коли у них ринуло світло. Неподалік зі скрипом розчинились і зачинились двері.

– Це вона? – запитав голос. – Ти приспиш її?

– Ні, не її, – знову озвався перший голос. Знайомий. Такий же приємний, як і раніше, лише зараз трохи зарізкий. Лікарка Бегбі

обхопила мене попід руки, допомагаючи підвестися. – Вона сильна. Вона витримає.

Чимось страшенно засмерділо. Кислотою і гниллю водночас. Я розплющила очі.

Навпроти стояла навколішки лікарка Бегбі й чимось водила перед моїм носом.

– Що?

Інший голос належав молодій жінці. Темно-каштанове волосся, бліда шкіра – оце й усе, що було в ній прикметного. Не здогадуючись, що я на неї дивлюсь, вона зняла халат і кинула його лікарці Бегбі.

Я гадки не мала, де ми. Кімнатка була тісною, захаращеною полицями з посудинами та коробками, але жодних інших запахів я не вловила, окрім того, який використала лікарка Бегбі, щоби мене розбудити.

– Вдягни, – мовила лікарка Бегбі, допомагаючи мені звестися на ноги, байдуже, здатні вони стояти чи ні. – Давай, Рубі, треба поспішати.

Моє тіло було наче налите свинцем, кожен суглобик потріскував. Але я вчинила так, як мені сказали: вдягнула на одяг халат. Поки я вдягалась, друга жінка заклала мої руки за спину, вичікуючи, поки лікарка Бегбі замотає їх цупкою клейкою стрічкою кольору срібла. Коли це було зроблено, лікарка взялася за мої ноги.

– Збір у Гарві. Переконайся, що це маршрут 215.

– Знаю, знаю, – відповіла лікарка Бегбі, відкусуючи інший шмат стрічки і заклеюючи ним рота іншій жінці. – Щасти.

– Що ви робите? – запитала я. У горлі дерло, і поки я це промовила, здавалось, що шкіра навколо рота ось-ось розтріскається. Лікарка абияк зібрала моє волосся у незугарний жмут і зав'язала гумкою. Інша жінка спостерігала, як її власний бейджик повісили мені на шию, а на обличчя вдягли хірургічну маску.

– Я поясню все, коли опинимось на волі. Ми мусимо спішити. За двадцять хвилин обхід, – пояснила вона. – Тобі не можна розмовляти. Підігруй.

Я кивнула, дозволивши випхати мене з темної кімнати в понурий коридор ізолятора. І знову мої ноги мене підводили, але лікарка була тут як тут. Закинувши мою руку собі на плече, вона утримувала на собі більшість моєї ваги.

– Ми рушаємо, – пробурмотіла вона, – поверніть у камери нормальне живлення.

Я глянула на неї, але вона розмовляла не зі мною. Вона шепотіла у свою золоту шпильку у вигляді лебедя.

– Анічичирк, – нагадала вона мені, коли ми повернули в черговий довгий коридор. Ми йшли так стрімко, що в оглядових боксах, коли ми їх проминали, шелестіли білі завіски. Офіцери, що трапились нам по дорозі, здалися мені розмитими чорними плямами.

– Перепрошую, перепрошую! – Лікарка Беґбі кивнула на мене. – Мені треба відвести цю додому.

Я не зводила очей з рівних рядків плиток під ногами. У голові досі так паморочилось, що я не усвідомлювала, що ми йдемо на вулицю, аж поки до моїх вух не донеслося пищання її електронного пропуску в замку і я не відчула на голові перших дощових краплин.

Цей величезний, схожий на стадіон табір освітлювався цілу ніч; вогні велетенських прожекторів протинали все вздовж і впоперек, але мені вони навіювали інші спогади – вечірні футбольні матчі, запах свіжоскошеної трави та спину мого тата, вдягнутого у червоний спартанський светр, коли він, набравши повні груди повітря, обзиває свою стару університетську команду за погану гру.

Незважаючи на часті спотикання, дорога від задніх дверей ізолятора до кам'янистого місця паркування була недовгою. Я, власне, не могла збагнути, чи, бува, у мене не галюцинації, тим паче перед очима все пливло, але хрускіт гравію під ногами та вигук «Все гаразд там?» був реальним, і не розчути його було неможливо.

Я радше відчула, ніж побачила, як напружилася лікарка Бегбі. Опираючись на її плече, я намагалась не зупинятись, але мої ноги відмовлялись іти.

Коли я знов отямилась, то зауважила, що сиджу, втупившись на стандартні солдатські черевики. Наді мною стояв, нахилившись, ССПівець. Лікарка Бегбі щось йому сплітала, і то таким самим спокійним голосом, як тоді, коли я почула її вперше.

– ...така хвора, що я запропонувала відвезти її додому. Я мусила надіти на неї маску, щоби вона не заразила нікого.

Відтак заговорив ССПівець.

– Мені вже в печінках сидять оті заразні байстрики.

– Допоможеш мені довести її до джипа? – запитала лікарка Бегбі.

– Якщо вона хвора...

– Це займе хвилину, – обірвала його лікарка. – І обіцяю, що якщо завтра ти хоч би чхнеш, я особисто поставлю тебе на ноги.

Цей голос я упізнала – такий ласкавий, немов дзеленчання дзвіночків. Солдат усміхнувся, але я відчула, що він мене таки піднімає. Я намагалась не спиратись на нього і, зціпивши зуби, йти самотійно, але понад мої сили було навіть втримати голову, що хилилася то туди, то сюди.

– На переднє сидіння? – запитав він.

Лікар Бегбі саме збиралась відповісти, коли в ССПівця зашипіла рація.

– Контрольний пункт бачить вас у кадрі. Потрібна допомога?

Перш ніж відповісти, він почекав, поки лікарка Бегбі відчинить передні пасажирські двері, щоби всадовити мене.

– Усе нормально. Лікарка... – Взявши бейджик у руку, він стягнув його з моїх грудей. – Лікарка Роджерс підхопила отой вірус, що шириться навколо. Лікарка...

– Бегбі, – швидко пролунала відповідь. Опустившись на водійське сидіння, вона рвучко зачинила за собою двері. Я дивилася, як вона вовтузиться, встромляючи ключі у запалення. Це вперше я помітила, що в неї тремтять руки.

– Лікарка Бегбі відвезе її додому ночувати. Машина лікарки Роджерс стоятиме на ніч на нашій стоянці. Прошу передати денній охороні, коли заступлять на чергування.

– Прийнято. Скажіть, щоби рушали просто до брами, я повідомлю патруль, щоби пропустили.

Хоч і з натужним підвиванням і скреготом, але джип таки завівся. Крізь вітрове скло я бачила електричну загорожу та знайомий ліс, що стіною темнів за нею. Лікарка Бегбі перегнулась, щоб пристебнути мене.

– От дідько, та вона в ауті, – солдат повернувся, нахилившись над віконцем з боку лікарки Бегбі.

– Ще б пак, я їй дала доволі-таки сильне заспокійливе, – розсміялася лікарка Бегбі.

Я відчула, як у грудях все стиснулось.

– У такому разі до завтра...

– Проходитимеш мимо, не забудь зайти привітатися, гаразд? – сказала лікарка Бегбі. – У мене перерва близько третьої.

Вона не дала йому можливості відповісти. З-під коліс бризнув гравій, двірники ожили. Піднявши скло і махнувши йому на прощання рукою, лікарка Бегбі ввімкнула задній хід і виїхала з паркувального місця. На панелі висвітилися зелені цифри: 2:45 ранку.

– Прикрий повністю обличчя, – пробубоніла вона, а тоді ввімкнула радіо. Пісні я не впізнала, але впізнала голос Девіда Гілмора, а потім підйоми та спади від синтезаторів «Пінк Флойд».

Вона прикрутила звук і, глибоко зітхнувши, виїхала з парковки. Її пальці нервово вибивали ритм по керму.

– Ну ж бо, ну ж... – прошепотіла вона, знову поглянувши на годинник. Перед нами стояли дві автівки, і обидві вони повзли зі швидкістю черепахи. Я гадала, що вона зі шкіри виповзе, поки остання машина виїде і загубиться в нічній пільмі.

Лікарка Бегбі занадто сильно натиснула на газ і джип смикнувся уперед. А через мить, коли вона різко загальмувала, ремінь безпеки

ледве не витиснув повітря мені з грудей.

Вона опустила скло, але я була занадто втомленою, щоби злякатись. Затуливши долонею очі, я глибоко вдихнула. Хірургічна маска терлась об мої губи, немов наждачний папір.

– Я забираю лікарку Роджерс додому. Зараз покажу її пропуск...

– Та пусте. У мене ви завтра за розкладом о третій, правильно?

– Так. Дякую. Але, будь ласка, не забудьте відмітити, що лікарки Роджерс завтра не буде.

– Зрозуміло.

Я була надто втомлена, щоб контролювати новоявлені здібності мого мозку. Коли лікарка Бегбі знову торкнулась мене, забираючи волосся з мого обличчя, перед моїми очима вималювалася картина. Усміхнений темноволосий чоловік обіймає лікарку Бегбі, і крутиться з нею, крутиться з нею, крутиться з нею, поки в моїх вухах не задзеленчав її щасливий сміх.

Лікарка приспустила вікна, і в салон увірвалося повітря, принісши запах дощу і водночас відносячи мене в царство сну.

6

Коли я розплющила очі, все ще було темно.

Система клімат-контролю нагнітала кондиційоване повітря, змушуючи хилитися деревце із жовтого картону, що висіло на дзеркалі заднього огляду. Його ванільний аромат був таким нудотно-солодким і таким насиченим, що мій порожній шлунок перевертався. Побіля вуха крутився Мік Джаґер, співаючи про війну, мир і домашній прихисток – одним словом, брехав як шовком шив. Я спробувала якнайдалі відхилитися головою від того місця, звідки долинала пісня, проте тільки вдарилась носом об скло і потягнула шию.

Випростовуючись, я майже зависла на ремені безпеки.

Ми вже не були в джипі.

Ніч прибрала колишню форму, ставши такою всеохопною і водночас глибокою, наче вдих на повні груди. Зелене сяйво панелі кидало відсвіти на мій халат і цього було достатньо, щоби мій розум затопила реальність того, що трапилось.

Розмиті дерева та кущі вишикувались уздовж безпросвітно темної дороги, на якій хіба коли-не-коли тьмяно жовтіли фари інших машин. Уперше за багато років я мала змогу розгледіти зорі, які через монструозні термондські прожектори ніколи не виринали із нічної безвісті. Ті зорі були такі яскраві, такі іскрометні, що просто не могли бути справжніми. Не знаю, що мене більше приголомшило – безкрай дороги чи безмір неба.

У кутиках моїх очей забриніли сльози.

– Не забудь дихати, Рубі, – почулося зблизка.

Я стягнула з обличчя хірургічну маску і роззирнулася. Біляве волосся лікарки Беґбі обрамляло її обличчя і ледь торкалося плечей. За час, поки ми добирались з Термонда до... та байдуже, до чого, вона встигла зняти свій халат і перевдягнутись у чорну футболку та

джинси. Ніч заплямувала їй шкіру під очима, немов синці. Я раніше не помічала, які загострені в неї ніс і підборіддя.

– Давненько в машині не каталась, га? – розсміялася вона, але мала рацію. Мене більше турбувало те, як мчить уперед автівка, ніж власне серцебиття.

– Лікарко Бегбі?..

– Клич мене Кейт, – відповіла вона різкіше, ніж зазвичай. Не знаю, чи то відреагувала якимось на таку різку зміну тону, але вона негайно додала: – Вибач, ніч була вкрай довгою, і мені б не завадила чашка кави.

Якщо вірити годинникові, то за вікном була 4:30 ранку. Я проспала всього дві години. Але почувалась бадьорішою, ніж упродовж цілого дня. Цілого тижня. Всього життя.

Кейт зачекала, поки доспівають пісню «Роллінг Стоунз», а потім вимкнула радіо.

– Вони зараз тільки старовину крутять. Спочатку я гадала, що то якийсь жарт чи політика Вашингтона, але, мабуть, у наші часи – це все, що люди хочуть слухати. – Вона скоса глянула на мене. – І хтозна-чому.

– Лікарко... Кейт, – мовила я. Тепер навіть мій голос лунав бадьоріше. – Де ми? Що коїться?

Перш ніж вона відповіла, я почула, як на задньому сидінні хтось кахикнув. Попри біль у шиї та грудях я озирнулась. Там, скрутившись калачиком, лежала ще одна дитина – мабуть, мій одноліток чи десь на рік молодша. Це був хлопчик. Той інший хлопчик. Макс... Метью чи як там його, отой з ізолятора, і виглядав він значно краще, ніж почувалась я, поки він спав.

– Ми щойно проїхали Гарві, що у Західній Вірджинії, – мовила Кейт. – Там ми зустрілися з друзями, які допомогли нам змінити машину й перенести Мартіна сюди із санітарної вантажівки, у якій нам його довелося потай вивозити.

– Почекай...

– О, не переймайся, – скоромовкою промовила Кейт. – Ми подбали, щоби там були отвори для свіжого повітря. Це тебе хвилювало?

– Тобі так просто дозволили його вивезти? – здивувалася я. – Навіть не перевіривши?

Вона глянула на мене, і я побачила гордість в її очах.

– Лікарі в Термонді вивозять на таких вантажівках медичний непотріб. Коли скоротили бюджет, наглядачі в таборі змусили лікарів вивозити медичне сміття самотужки. Ми із Сарою цього тижня відповідали за це.

– Сара? – перебила я. – Лікарка Роджерс?

На якусь мить вона завагалася, потім кивнула.

– Чому ти її зв'язала... чому вона... чому ти нам допомагаєш?

– Чи ти колись чула про Дитячу Лігу? – відповіла вона питанням на питання.

– То те, то се, уривки фраз, – мовила я. – І тільки пошепки. Якщо вірити чуткам, то це антиурядове об'єднання. Вони – так нам розповідали молодші діти, котрі останніми прибули в табір, – намагались зруйнувати табірну систему. Кажуть, що члени Ліги переховували дітей, щоби тих не забирали. Я завжди вважала, що це казочка, вигадана нашим поколінням. У таке важко повірити.

– Ми... – сказала Кейт, зробивши після цього промовисту паузу, – ми є організацією, що присвятила себе допомозі дітям, котрі постраждали від нових урядових законів. Джон Елбен – чула про такого? Колись він був радником із розвідки в Ґрея.

– Він заснував Дитячу Лігу?

Вона кивнула.

– Коли померла його донька, він усвідомив, що трапиться з дітьми, котрі вижили, відтак покинув Вашингтон і спробував дати розголос тим неподобствам, що витворяли з дітьми в таборах, прикриваючись словом «тестування». Але на той час усе вже зайшло настільки далеко, що ні «Нью-Йорк Таймс», ні «Пост», ні будь-яке інше видання не зважилося би розповісти правду, позаяк усіх їх Ґрей

узяв в шори, мотивуючи це «питанням національної безпеки», а маленькі видання з фінансових причин взагалі змушені були закритися.

– Отже... – Я намагалася осмислити все сказане, дивуючись, чи це, бува, мені не почулося. – Він створив Дитячу Лігу... щоби нам допомагати?

Обличчя Кейт осяяла усмішка.

– Абсолютно правильно.

То чому ти тільки мені допомогла?

Питання вигулькнуло, як чортополох – колючий і коренистий. Я витерла обличчя рукою, намагаючись позбавитись рокоуту в голові, але на це не було ради. А потім виникло дивне відчуття, ніби в грудях щось здійсмається – так наче десь із мого єства рветься вгору щось важке. Можливо, мій крик.

– А що з рештою? – не впізнала я власного голосу. – Що з іншими? Тобто іншими дітьми?

Кейт зосереджено дивилася лише вперед на дорогу.

– Вони можуть почекати. У них ситуація не настільки критична, як твоя. У слушний час, і я в цьому впевнена, ми повернемося по них, але наразі я за них не хвилююся. Вони житимуть.

Раптом у її тоні вловила щось більше, ніж просто слова. У тому, як зневажливо було промовлено оте «вони житимуть», я вже майже сподівалася побачити, як вона відмахнеться рукою. Не турбуйся. Не зважай на те, як погано з ними поводяться чи як карають, не зважай, що вони тренуються в стрільбі їм у спину. Боже, мені блювати хотілось!

Я всіх їх покинула, всіх. Я Сем покинула, хоча й обіцяла, що ми вийдемо разом. Після всього того, що вона зробила, щоби мене захистити, я просто залишила її там...

– О, ні, Рубі! Пробач. Я навіть не замислювалася, як ці слова ти можеш сприйняти. – Вона говорила, поглядаючи то на мене, то на дорогу. – Я мала на увазі... навіть не збагну, що саме. Я була там

багато тижнів, але досі й гадки не маю, як воно там жити. Я не мала поводитись так, знаючи, через що ти пройшла.

– Просто я там їх залишила... – мовила я, байдуже, що в мене тремтів голос й довелось обхопити руками лікті, щоб не вчепитися в неї. – Чому ти тільки мене забрала? Чому інших не врятувала? Чому?

– Я вже казала тобі, – тихо промовила вона. – Я мала врятувати тебе. Інакше вони б убили тебе. Решта – у безпеці.

– Вони завжди у небезпеці, – заперечила я, замислившись, чи вона хоч раз ступала ногою за межі ізолятора.

Як вона могла не помітити? Як вона могла не почути, не відчути, не вдихнути? Повітря у Термонді було наскільки пройняте страхом, що його можна було смакувати, як блювотиння у горлі.

У тому місці я вже через добу знала, що там навіть повітря пройняте ненавистю та жахом, які по колу живлять одне одного. ССПівці нас ненавиділи, тому змушували нас їх боятися. А ми, боячись, ненавиділи їх ще більше. Панувало мовчазне усвідомлення, що ми у Термонді з вини одні одних. Без солдатів не було би табору, але якби не було Псі-виродків, то й солдати були б не потрібні.

То хто ж винний? Усі? Ніхто? Чи ми?

– Тобі слід було мене залишити, а забрати когось іншого, когось кращого, бо ж їх через це покарають; я знаю, що вони скривдять їх, і це я винна, що пішла, що залишила їх там.

Я знала, що плету нісенітниці, але не могла узгодити думки з язиком. Те відчуття серцепоглинаючої провини, смутку, що охопив мене всю і від якого тепер ніколи не вибавитись, – як комусь про це розповісти? Як дібрати для цього потрібні слова?

Кейт розкрила було рот, але попервах так і не спромоглася сказати хоч слово. Міцно обхопивши кермо, вона з'їхала на узбіччя. Прибравши ногу з педалі газу, вона дозволила автівці ще трохи проїхати, аж поки та не зупинилася сама. Після цього я потягнулася рукою до дверної ручки, відчуваючи, як мене пронизує шпичаками безмежне горе.

– Що ти робиш? – запитала Кейт.

Вона ж зупинила автівку, бо хотіла, щоб я вийшла, хіба ні? Я б так само вчинила, якби ми помінялися з нею місцями. Чи я щось не так зрозуміла?

Я ухилилася від її руки, коли вона потяглася в мій бік, але замість відчинити двері, вона, хлипаючи, закрила їх, після чого повільно провела долонею мені по плечі. Я зігнулась, втискаючись у спинку крісла якомога дужче, силкуючись уникнути її дотику. Мені ще ніколи не було так зле: у голові гуділо, а це означало, що я зараз перебуваю на небезпечній межі втрати контролю. Якщо їй спаде на думку мене обійняти, чи погладити по руці, чи щось подібне, як ото вчинила б моя мама, то вже з моєї реакції вона зрозуміє, що цього в жодному разі не слід робити.

– Послухай мене дуже уважно, – сказала вона, при цьому жодним чином не хвилюючись, що будь-якої миті може нагодитися машина чи ССПівець з дорожнього патруля. Вона дочекалась, поки я погляну їй просто у вічі. – Найголовніше – це те, що ти навчилась виживати. Не дозволяй нікому змушувати тебе почуватися в чомусь винною чи вважати, що ти заслуговуєш бути в тому таборі. Ти – важлива, і ти потрібна. Ти важлива для мене, для Ліги, для майбуття. – Вона затнулась. – Я ніколи не кричатиму на тебе, не скривджу, не дам тобі голодувати. Я захищатиму тебе решту свого життя. Я ніколи до кінця не збагну, через що ти пройшла, але я завжди вислухаю, якщо ти захочеш про щось розповісти. Зрозуміла?

Хоча до мого горла підступив клубок, зате десь у грудях зробилося невимовно тепло. Я хотіла щось відповісти, подякувати, попросити повторити знову, щоби переконатись, що мені не почулось, що я все збагнула правильно, але не зробила цього.

– Я не зможу удавати, наче цього ніколи не було, – сказала я їй, досі відчуючи шкірою вібрування електричної загорожі.

– Ти і не повинна. Ніколи не повинна забувати. Але виживання до певної міри полягає у здатності рухатися далі. Є одне слово... – повернувшись і пильно вдивляючись на свої пальці на кермі,

промовила вона. – У англійській мові нічого подібного не існує. Це португальське слово. Saudade. Знаєш таке?

Я похитала головою, бо навіть у рідній мові половини слів не знала.

– Це радше... чіткого визначення не існує. Це радше вираження почуттів – страшного суму. Це те відчуття, коли усвідомлюєш, що те, що ти втратила, втрачено навіки і ти вже ніколи його не повернеш. – Кейт глибоко вдихнула. – Мені це слово часто спадало на думку в Термонді. Бо життя, яке у тебе було раніше – яке у всіх нас було колись, – ніколи вже до нас не повернеться. Але знаєш, кожен кінець має свій початок. Дійсно, ти не можеш повернути втрачене, але ти можеш залишити його у своєму минулому. Почати із чистого аркуша.

Я й справді розуміла, до чого вона веде, усвідомлюючи, що ці слова линуть із тих місцин, де по-справжньому добре і затишно, але коли тебе стільки часу колошматило в страшній круговерті, сама думка про такий поділ свого життя була нестерпною.

– Ось, – мовила вона, опускаючи руку за комір своєї сорочки, а тоді витягнула довгий срібний ланцюжок із округлим, трохи більшим за пучку великого пальця дармовисиком. Коли я простягнула руку, вона опустила ланцюжок мені на долоню. Від тепла її тіла він досі був теплим, але я здивувалась, зрозумівши, що дармовисик – пластиковий.

– Ми називаємо його тривожною кнопкою, – пояснила вона, – якщо тиснутимеш його секунд із двадцять, він активується, і тоді будь-який агент, котрий перебуває поблизу, тобі відповість. Не думаю, що тобі колись доведеться ним скористатися, але я хочу, щоби ти мала його. Якщо колись злякаєшся або якщо нас розлучать, ти натиснеш його.

– Він мене відстежуватиме? – Чомусь від цієї думки мені стало трохи незатишно, але я все одно вдягнула ланцюжок.

– Хіба що ти активуєш його, – пообіцяла Кейт. – Ми зробили їх саме такими, щоби ССПівці випадково не вистежили подаваний

ними сигнал. Я обіцяю, Рубі, що тут тебе ніхто не контролює.

Узявши дармовисик, я тримала його великим та вказівним пальцями. Усвідомивши, які в мене брудні руки і скільки бруду позабивалося під нігті, я скинула його. Я і гарні речі поки що не надто гармоніюємо.

– Можна я ще дещо спитаю? – Я почекала, поки вона нарешті знову виїде на дорогу, але навіть тоді мені довелось докласти зусиль, щоб вичавити із себе ці слова. – Якщо Дитячу Лігу створили, щоби покінчити з таборами, чому ти взагалі завдала собі клопоту витягати звідти нас із Мартіном? Чому ти просто не підірвала Контроль-вежу, поки перебувала всередині?

Кейт на мить затулила рот рукою.

– Мене не цікавлять такі операції, – мовила вона. – Мене цікавить те, що справді дає результат, – допомагати вам, діти. Можна зруйнувати фабрику, а вони лише натомість збудують нову. Але якщо зруйнуєш життя – то по всьому. Людину вже ніколи не повернеш.

– А взагалі люди в курсі? – витиснула я з себе. – Чи люди знають, що вони взагалі нас не переробляють?

– Поняття не маю, – мовила Кейт. – Дехто все своє життя заперечуватиме їхнє існування, віритиме у те, у що хочуть вірити щодо таборів. Мабуть, більшість людей здогадується, що тут щось не так, але вони занадто поринули у свої проблеми, аби допитуватися, що робить уряд у таборах. Гадаю, їм хочеться вірити, що з вами добре поводитися. Відверто кажучи... вас вже й залишилася жменька.

Я знов випросталась.

– Що?

Цього разу Кейт не мала сил на мене глянути.

– Я не хотіла стати тією, хто розповість тобі про це, але зараз все набагато гірше, ніж було раніше. За останніми даними Ліги, два відсотки населення країни віком від десяти до сімнадцяти перебувають у виправних таборах.

– А решта? – запитала я, вже знаючи відповідь. – Дев'яносто вісім відсотків.

– Переважна більшість стала жертвами ГПІНу.
– Померли, – виправила я. – Всі діти? Усюди?
– Ні, не всюди. Кілька епідемій, як повідомляли, спалахнули і в інших країнах, але тут, в Америці... – Кейт глибоко вдихнула. – Не знаю, скільки тобі зараз слід розповідати, бо не хочу перевантажувати тебе, але, як мені видається, Псі-сили чи ГПІН запускаються в підлітковому віці...

– Скільки? Хіба вони справді так нічого не винайшли за всі ті роки, поки я перебувала у Термонді? Скільки ж нас лишилося?

– За урядовими даними, приблизно чверть мільйона дітей до вісімнадцяти років, але за нашими оцінками – це десята частина від цієї чисельності.

Мені до горла підступила нудота. Відстібнувши ремінь, я нагнулась уперед, схиливши голову між колінами. Кутиком ока помітивши, що Кейт опустила руку, так наче збиралась покласти її мені на спину, я знову вивернулась. Ще довго єдиним звуком поміж нами був шерхіт гуми по старому асфальті.

Я досить довго сиділа, заплющившись й нахилившись, тож Кейт захвилювалась.

– Тебе досі нудить? Нам довелось дати тобі велику дозу пеніциліну, щоби запобігти судомам. Повір, якби ми мали змогу вчинити інакше, ми б так і вчинили, але нам були потрібні якісь серйозні симптоми, щоби солдати знову забрали тебе в ізолятор.

Мартін сопів на задньому сидінні, поки його дихання не вирівнялось у такт із шерхотом гуми по старій дорозі. У мене стиснулось у шлунку, коли я подумала про те, щоби спитати, скільки саме кілометрів ми від'їхали від Термонда, наскільки насправді далеким від нас тепер є минуле.

– Знаю, – мовила я згодом. – Справді, дякую.

Кейт нахилилась до мене і, перш ніж мені спало на думку її спинити, лагідно погладила мене по руці – від плеча вниз. Я відчула, як десь глибоко в голові затріпотіло щось тепле, я впізнала це зігріваюче тремтіння. Перший гарячий спалах з її думок стрімко

з'явився і зник, відбившись у моїх очах, немов на фотонегативі. Маленька дівчинка з ясно-білявим волоссям у високому кріслі, рот розплився у беззубій усмішці. Наступна сцена затрималася достатньо довго, аби я збагнула, що бачу пожежу. Всюди – вогонь: він здіймається по стінах, він такий пекучий, неначе сонце. Це спогад? Я вся так тремтіла, що мені довелось зціпити зуби, щоби не виблювати. У спогадах Кейт прослизнули сріблясті двері, до яких прикріплений аркуш паперу із видруктованим чорним «456В». Блискавкою мигнула рука, що тяглась до дверної ручки, – тоненькі худі пальчики Кейт, які, торкнувшись розжареної ручки, вмить сахнулися назад.

Рука стукнула по дереву, потім нога. Образи колихалися, кучерявлячись на краях, коли двері зникли за чорним димом, що просочувався крізь тріщини і шви.

Ті ж таки чорні двері зачинились, і я відскочила назад, висмикнувши руку з-під неї.

Що за дідько? – міркувала я, поки стукіт серця відлунював аж у вухах. Я міцно заплющила очі.

– Нудить досі? – спитала Кейт. – Мені так прикро. Коли змінюватимемо автівку, я обов'язково попрошу щось від шлунка.

Вона, як і решта, нічого не підозрювала.

– А знаєш, – мовила Кейт, помовчавши і відводячи очі від темної дороги, що вела назустріч світанку. – Ти хоробро вчинила, не побоявшись випити таблетки і довіритися мені. Я знала, що ти щось значно більше, ніж просто тиха дівчинка, яку я зустріла в ізоляторі.

Я не хоробра. Якби я була хороброю, то прийняла би те, що мені судилося, і байдуже, який би жах на мене чекав. Я би їла, працювала та спала з рештою Помаранчевих, чи принаймні вийшла б із тіні Жовтих і Червоних.

Ті діти так пишались своїми талантами. Вони хизувались тим, як лякали за кожним рогом наглядачів, як кривдили солдат, підпалюючи бокси та пральні, прориваючись до брами чи зводячи з розуму

дорослих, прокручуючи у їхніх же головах картини вбивства цілих родин чи зради дружин.

Не помітити їх було неможливо, як було неможливо відійти чи відвернутись, коли вони проходили повз. Я ховалась, наче остання боягузка, у безликому, нескінченному потоці сірих і зелених, ніколи не привертаючи уваги, навіть разу не подумавши, що я можу чи повинна втекти. Гадаю, вони лише прагнули знайти вихід звідти – і знайти його самотужки. Вони так яскраво палали й так несамовито боролися, щоби звільнитись!

Але ніхто з них не дожив до шістнадцяти.

Є тисяча способів побачити, коли вам хтось бреше. Вам не треба зазирати в їхні думки, щоби підгледіти найменші прояви невпевненості чи зніжовіння. Зазвичай усе, що вам потрібно зробити, – це глянути, чи вони, розмовляючи з вами, не дивляться кудись убік, чи не надто прикрашають деталями свої історії, чи не відповідають на питання питанням. Мій тато, коп, навчив цього мене і ще двадцять чотири дитини в третьому класі, коли розповідав, як виявити Небезпечного Чужинця.

Але Кейт не вигадувала. Вона розповіла мені про світ таке, у що годі було повірити, аж допоки ми не увімкнули радіо й не почули, як усе сказане підтвердив урочистий голос, що лунав із динаміків:

– Так! – вигукнула вона, б'ючи долонею об кермо. – Нарешті!

«Як повідомляють, Президент відмовився від запрошення британського Прем'єр-міністра обговорити заходи, що могли би зарадити світовій економічній кризі та вдихнути життя у світові фондові біржі, стан яких плачевний. Коли його попросили пояснити своє рішення, він послався на роль Великої Британії в економічних санкціях Євросоюзу проти США».

Кейт знову почала налаштовувати радіо. Голос диктора то затихав, то знову гучнішав. Почувши перші статичні перешкоди, я підскочила.

«...сорок п'ять жінок було заарештовано в Остіні, що в штаті Техас, коли ті намагались ухилитись від реєстрації дітей. Жінок триматимуть у виправному закладі до народження дітей, відтак

немовлят заберуть від матерів та віддадуть штатові Техас. Генеральний прокурор прокоментував це так... – Інший голос, глибокий і хрипкий: – Відповідно до нового Указу № 15, Президент Грей наказав заарештовувати всіх, хто має стосунок до цієї небезпечної діяльності...»

– Грей? – мовила я, дивлячись на Кейт. – І він досі президент?

Його обрали, коли з'явилися перші випадки хвороби, тож я нічого про нього не пригадувала, окрім того, що він чорновоłosий і темноокий. І те я знала лише завдяки тому, що наглядачі розклеїли фото його сина, Кленсі, по всьому табору, як доказ нам усім, що нас можна переробити. У голові промайнув раптовий та різкий спогад про моє останнє перебування в ізоляторі, коли мені здавалось, що ця фотографія за мною стежить.

Вона захитала головою, не приховуючи огиди.

– Він продовжив свої повноваження, поки ситуація з Псі, цитата: «не вирішена так, щоби США убезпечились від телекінетичних дій, що спричиняють страх і насилля». Він навіть призупинив повноваження Конгресу.

– Як йому таке вдалося? – спитала я.

– Завдяки так званим повноваженням воєнного часу, – відповіла Кейт. – Рік чи два по тому, як тебе забрали, дітям Псі майже вдалося підірвати Капітолій.

– Майже? Тобто?

Кейт знову пильно глянула на мене.

– Тобто вони зірвали у повітря тільки Сенат. Контроль з боку президента мав тривати доти, поки з'явиться можливість проводити вибори у Конгрес, але коли ССПівці почали забирати без батьківського дозволу дітей зі шкіл, почалися повстання. Звісно, економіка накрилася, а в країні стався дефолт. Ти здивуєшся, наскільки нікчемним стає твій голос, коли ти втрачаєш все.

– І йому просто ніхто не завадив?

Від цієї думки у мене всередині все наче перевернулося.

– Ні, йому ніхто цього не дозволяв. Рубі, навколо панує безлад. Грей намагається посилити контроль, але люди з кожним днем чимраз більше порушують ту жменьку законів, що ще лишились, щоби тільки роздобути собі хоч щось на прожиття.

– Мого тата вбили під час повстання.

Кейт обернулась на заднє сидіння так рвучко, що машина сіпнулася на зустрічну смугу. Я знала, що Мартін уже хвилин з десять як не спить: він став дихати неглибоко і більше не облизував так дивно губи й не посапував. Я просто не хотіла починати з ним розмову, щоби не переривати Кейт.

– Мешканці нашого кварталу обікрали його крамницю, бо були голодні, а він навіть не мав змоги захищатися.

– Як почуваєшся? – солодкаві слова Кейт були не менш нудотними, ніж ванільний освіжувач повітря, що гойдався перед нашими очима.

– Добре, мабуть.

Він всівся зручніше і намагався пригладити руками своє скуйовджене волосся. Попри запалі щоки, Мартін був повнявим, і він так остаточно і не виріс зі своєї на розмір меншої сорочки, як повиростали інші діти в боксі. Я сантиметрів на два чи п'ять вища за нього, низенька, середньої статури. Він молодший не більше як на рік.

– Добре, – мовила Кейт. – Там на задньому сидінні є вода, якщо тебе мучить спрага. Приблизно за годину ми знову зупинимось, щоб поміняти автівку.

– Куди ми прямуємо?

– У Мерлінгтон, у Західній Вірджинії, зустрінемося з другом. Він дасть для вас обох змінний одяг та ідентифікаційні документи. Ми майже на місці.

Я гадала, що Мартін знову задрімав, допоки він не спитав:

– А куди поїдемо потім?

Знову ожило радіо, вихоплюючи уривки пісні «Лед Зеппелін», перш ніж вони остаточно загубилися в статичних шумах і тиші. Я

відчувала, як Мартін поглядом просвердлює дірки в моїй потилиці. Я намагалась не обертатись, тож дивилася тільки уперед, хоча сьогодні вперше від часу розподілу поряд зі мною сидів хлопчик, мій ровесник. Проживши багато років на протилежних сторонах головної дороги в Термонді, я до такого не звикла, і тому це мене трохи нервувало. На його обличчі я не помітила веснянок, хоча зауважила, наприклад, що брови в нього майже сходяться в одну лінію.

Та й що я мала йому сказати? Я так тішуся, що зустріла тебе? Ми останні з наших? Одне було правдою, а інше – крутилося десь поблизу неї.

– Ми долучимось до Ліги в їхній штаб-квартирі на Півдні. Коли доберемось, тобі вирішувати, чи залишатимешся, – мовила вона. – Я знаю, що ти пройшла через пекло, тому зараз тобі не треба робити вибір. Просто знай, що, залишившись зі мною, ти будеш у безпеці.

Відчуття свободи наростало в мені так стрімко, що я змушена була стримувати його, щоби воно не вихлюпнулося назовні разом із моїм розхвильованим серцем. Потрібно було ще остерігатися. Існувала небезпека, що ССПівці гнатимуться за нами. Що мене повернуть у табір чи вб'ють раніше, ніж ми доберемось до Вірджинії.

Мартін спостерігав за мною своїми чорними звуженими очима. Зіниці в нього ніби стиснулись, і я відчувала, як десь на потилиці мене щось наче лоскоче. Таке ж відчуття було, коли хтось прагнув вивільнити мої здібності.

Що за дідько? Мої пальці вп'ялись у підлокітники, але я не озирнулась, щоби глянути на нього. Лише раз глипнула у дзеркало заднього огляду і побачила, як він, відкинувшись на спинку сидіння, роздратовано схрестив руки на грудях. Болячка в кутику його губ запалилася і червоніла, немовби він її щойно роздряпав.

– Я хочу поїхати туди, де можу робити те, чого не міг у Термонді,
– нарешті промовив Мартін.

Мені не хотілося знати, що він мав на увазі.

– Я набагато сильніший, ніж ви гадаєте, – вів далі він. – Вам ніхто більше не знадобиться, коли ви побачите, що я вмію.

Кейт всміхнулась.

– Саме на це я й сподіваюся. Я знала, що ти зрозумієш.

– А що ти, Рубі? – спитала вона, обертаючись до мене. – Чи ти хочеш зробити щось важливе?

Якщо я відмовлюся, чи відпустять вони мене? Якщо попрошуся поїхати у батьківську хату в Салемі, то чи відвезуть вони мене без зайвих питань? Або до Вірджинії-Біч, якщо захочу бабусю побачити? Чи за межі країни, якщо я забажаю саме цього?

Обоє дивились на мене однаковісінькими очікувальними поглядами. Якби я могла відчувати те саме! Як би я хотіла, роблячи свій вибір, почуватися так само безпечно, як і вони, але я не знала точно, чого саме прагну. Знала тільки, чого не хочу.

– Везіть хоч куди, – мовила я. – Хоч куди, тільки не додому.

Мартін поліз брудними руками до болячки біля губи і дер її доти, поки не потекла кров, яку він злизав язиком. При цьому він поглядав на мене, немов чекав, що я спитаю, яка вона на смак.

Я обернулась до Кейт, і питання згасло на моїх губах. Бо на мить, на однісіньку мить, єдине, про що я могла думати, – це про пожежу та дим, що здіймаються від різких обрисів її плечей, та ще про двері, які вона не могла відчинити.

7

Ми доїхали до окраїни Мерлінгтона о сьомій ранку, саме тоді, коли сонце вирішило знову визирнути з-за густого хмаровиння. Воно забарвило найближчі дерева у ніжний фіолет, протявши стіну туману, що здіймалася над асфальтом. На той час ми вже проминули кілька виїздів з автобану, які були перекриті сміттям, рейками чи покинутими автівками – перекривала або Національна гвардія, щоб обложити бунтівні міста та містечка, або ж самі мешканці, аби втримати небажаних мародерів та відвідувачів якомога далі від місцин, які вже дуже постраждали. Проте на дорозі було спокійно впродовж багатьох годин, а це означало, що рано чи пізно щось має трапитися.

І трапилось воно раніше у вигляді червоної фури. Я блискавично пригнулась на сидінні, коли вона пролітала повз нас, ревучи двигунами та скрегочучи колесами. Вона прямувала у зворотному напрямку, але я добре розгледіла на її боці золотавого лебедя.

– Вони повсюдно, – мовила Кейт, перестрівши мій погляд. – Мабуть, це рейс у Термонд.

То були перші ознаки життя, які ми побачили за всю подорож, – найімовірніше, тому, що ми їхали по Дорозі Мерців у Конечне Довбане Ніщо, – але й однієї фури вистачило, щоби Кейт злякалась.

– Сідай назад, – наказала вона, – і не підводься.

Я послухалась. Відстебнувши пасок, я скрутилась між передніми сидіннями, просунувши через них ноги.

Мартін дивився на мене осклілими очима. Якоїсь миті я відчула, як його рука ковзнула по моїй, так наче він намагався мені допомогти. Я відсахнулась, опустившись униз між заднім та пасажирським сидіннями. І хоча я ледь не приклеїлась спиною до дверей, а коліними вперлась у груди, ми все одно сиділи надто близько. А коли він усміхнувся, цього вистачило, аби в мене пішов мороз поза шкірою.

У Термонді були хлопці. Власне, було чимало. Але будь-які дії, які передбачали змішування статей, хай то спільний обід, співмешкання у боксі чи навіть випадкова зустріч по дорозі в душеву, були суворо заборонені. Солдати та наглядачі табору контролювали виконання цього правила так само суворо, як і те, що стосувалось – умисного чи випадкового – використання своїх здібностей. Через що, певна річ, вже сп'янілі від гормонів мізки дітей остаточно злітали з катушок, перетворюючи декого з мого боксу на елітну породу таємних сталкерів.

Може, я не знала «правильного» способу взаємодії з протилежною статтю, але я цілком певна, що і Мартін теж цього не знав.

– Правда, прикольно? – спитав він.

Я гадала, що він жартує, допоки не помітила його надто уважний погляд. Знову почався свербіж, потім – пощипування від чергової спроби залізти мені у голову, жах, що повзе уздовж хребта, так ніби хтось проводив по ньому крижаним пальцем. Притулившись до дверей, я не зводила очей з Кейт, але це не рятувало.

Ми геть різні, – усвідомила я. – Хоча нас запроторили в одне і те саме місце і жили ми в однаковому страху, але він... він такий...

Треба було змінити тему, відвернувши його увагу від хай-там-що він збирався зробити. Кондиціонер працював, але про це годі було здогадатись.

– Гадаєш, у Термонді помітили наше зникнення? – спитала я, порушуючи тишу.

Кейт вимкнула передні фари.

– Гадаю, так. У солдатів бракує людей, щоб організувати повноцінне полювання на нас, але я цілком упевнена, що вони, додавши два і два, здогадались, хто ви.

– Що ти маєш на увазі? – спитала я. – Що ми – Помаранчеві? Ти ж наче казала, що вони вже знають. Тому ми мали так швидко тікати.

– Вони майже здогадались, – пояснила Кейт. – Вони тестували частоти Помаранчевих та Червоних у Спокій-контролі. Гадаю, вони

самі не сподівались, що все так швидко спрацює, ось чому ми мали хутко звідти забиратись.

– Частоти, – повторив Мартін. – Тобто вони щось до них додавали?

– Саме так, – усміхнулась йому Кейт у люстерко заднього огляду.

– У Лігу дійшла чутка про їхні нові методи визначення дітей, яких хибно класифікували, коли привезли до табору. Я упевнена, що дорослі не чують частот Спокій-контролю.

Ми обидвоє кивнули.

– Вчені працювали над створенням частот, які здатні чути й опрацьовувати лише деякі діти з паранормальними здібностями. Є довжини хвиль, які здатні чути всі, а є такі, які чують тільки Зелені, чи Сині, чи – як у вашому випадку – лише Помаранчеві.

У цьому був сенс, але від того було не менш страшно.

– Знаєш, мені цікаво, – повела Кейт, – як у вас це вийшло? Надто в тебе, Рубі. Ти потрапила в той табір такою малою. Як ти змогла викрутитися під час сортування?

– Я... це якось само собою вийшло, – мовила я. – Я сказала чоловікові, котрий мав перевіряти, що я – Зелена. І він повірив.

– Слабачка, – встряв Мартін, дивлячись просто на мене. – Мабуть, навіть сил своїх застосовувати не довелося.

– Мені не подобалось вважати це силою... бо це ніби означає, що їм треба радіти. А радіти тут, безперечно, нічому.

– Я попросив декого помінятися зі мною місцями під час сортування П та Ч. Не хотів йти з ними, розумієш? – Мартін нахилився вперед. – Тому відвів убік одного новачка із Зелених, приблизно мого однолітка, і змусив його зробити так, щоб охоронець гадав, що він – то я. І так робив я із кожним, хто запитував. Один за одним. Круто, га?

Від огиди у мене всередині аж запекло. Він, цілком зрозуміло, не жалкував про вчинене. Може, я й збрехала, хто я, але я не змушувала інших дітей йти проти власної волі. Невже вміння керувати здібностями, як у Помаранчевих, призводить до такого?

Перетворює на якогось монстра, здатного на будь-які вчинки, бо ніхто не може його спинити?

Чи свідчить це про силу?

– Отже, ти змушуєш людей повірити, що вони ті, ким не є? – запитала Кейт. – Я гадала, що Помаранчеві можуть тільки наказувати будь-що іншим, що це такий собі гіпноз?

– Та ні, – мовив Мартін. – Я вмю набагато більше. Я змушую людей робити те, що мені треба, змушую їх відчувати те, що я хочу. Як ото з малим, з яким я помінявся ролями. Я теж змусив його почуватись наляканим, щоби він боявся виходити з боксу, щоби він гадав, що прикидатися мною – то непогана думка. Той, хто мене допитував, здається, з моєю допомогою збожеволів. Так, я можу наказати людям чинити так чи інакше, але коли хочу комусь нашкодити, то радше змушую його сердитися по-справжньому на людину, на яку я його цькую.

– Он як, – мовила Кейт. – І у тебе так, Рубі?

Ні, власне, зовсім не так. Я глянула на мої руки, на яких під нігтями досі був засохлий бруд. Я гадала, що якщо розповім, на що саме я здатна, то приголомшу їх понад свої сподівання.

– Я не навіюю людям думки, я просто бачу різні речі.

Принаймні наскільки мені відомо.

– Ого... оце так... ого. Знаю, що повторюся, але ви обидва надзвичайні. Тільки й думаю про те, що ви могли би зробити, щоб допомогти нам. Неймовірно!

Розвернувшись, я повернула голову так, щоби побачити дорогу. Я відчула, як за спиною Мартін схопив кілька пасем мого волосся і почав накручувати на палець. Я бачила відображення свого кругловидого обличчя у дзеркалі заднього огляду: великі очі, що здавались заспаними, густі, темні брови, повні губи – і огиду, що ковзнула по них.

Я не повинна була цього робити, але я ковтнула наживку. Мартін ледве встиг відсахнутись, коли я, різко розвернувшись, збила його липку руку йому на коліна. Від чергового вдиху у мене перехопило

горло. Не чіпай руками, – хотілося крикнути мені, – чи ти гадаєш, що я не зможу попереламувати всі пальці на цій руці. Але він тільки сміявся з мене, облизуючи свою болячку і знову здіймаючи руку. Цього разу він, дражнячись, тільки поворушив своїми пальцями в мій бік. Нахилившись уперед, я готова була схопити його за цей самий зап'ясток, щоби вгамувати підсвинка – спокійно і непохитно.

Але такої реакції він і чекав. Усвідомлення цього повільно і важко сповнювало моє єство. Він прагнув, аби я показала йому свої можливості, щоби я вдосконалювала їх, підживлюючи їх тією ж збоченістю, що й він.

Я знову від нього відвернулась, стиснувши кулаки, коли він переможно хихотів.

Цікаво, це моя злість чи він мені її нав'язав?

– Агов, усе гаразд там? – гукнула Кейт через плече. – Тримайтесь, ми майже приїхали.

Який би вигляд Мерлінгтон не мав раніше, тепер він, притиснутий сірим хмаровинням і густою мрякою, виглядав значно гірше. Дивно і страхітно настільки, що навіть Мартін облишив забавки з моєю головою.

Занедбані торговельні центри з розтрощеними вітринами тривожили ще до того, як ми дістались до першого кварталу з маленьких коричневих, сірих і білих будиночків. Проминули чимало покинутих уздовж вулиць і на дорогах автівок, на деяких на задньому вікні виднівся жовтогарячий напис «ПРОДАМ», але всі вони були вкриті товстим шаром із коричневого зотлілого листа.

Навколо автівок – купи манаття, ящики від меблів, килимки, комп'ютери. Цілі приміщення, напхом напхані електронним непотребом, що поволі іржавів.

– Що тут трапилось? – спитала я.

– Важко пояснити, але пригадуєш, що я розповідала тобі про економіку? Після нападу у Вашингтоні уряд впав у прострацію, тож одне спричинило інше. Ми не могли сплачувати національний борг, бракувало грошей на штати, не виплачували пільги та грошові

допомоги, нічим було платити держслужбовцям. Навіть такі маленькі містечка, як це, не врятувались. Коли банкрутували фірми, люди позбувалися роботи, потім вони втратили свої домівки, оскільки були неспроможні за них платити. Все вкрай кепсько.

– Але куди поділися люди?

– У наметових містечках, за межами великих міст на подоби Річмонда чи Вашингтона, де і намагаються знайти роботу. Я знаю, що багато хто прагне податися на Захід, сподіваючись, що там більше роботи та харчів, але... ну, я припускаю, так буде безпечніше. Тут блукають мародери та лінчувальники, що вершать самосуд.

Я хоч і боялася, та все ж запитала:

– А як же поліція? Чому вони не зупиняють їх?

Кейт прикусила нижню губу.

– Я ж щойно казала, що держава не здатна платити зарплату, тому їх розпустили. Здебільшого роботу поліції зараз виконують волонтери чи Національна гвардія. Тому ти маєш бути поруч зі мною, збагнула?

Картина тільки погіршилась, коли ми проминали початкову школу.

Блідо-зелений спортзал – чи радше те, що від нього залишилось, – був зафарбований чорним та накренився до землі. На понівеченому каркасі гніздилися птахи, спостерігаючи, як ми пролетіли повз знак «Стоп» і завернули за ріг.

Ми проминули те, що колись, мабуть, було кав'ярнею: правий бік будівлі зовсім обвалився. За заплутаною жовтою поліцейською стрічкою, що загороджувала розвалену будівлю, а саме на її протилежному боці виднівся намальований мурал, що зображав веселку, складену з облич та сонечок.

– Хтось підклав бомбу в кав'ярню, просто перед першими Зборами, – мовила Кейт. – Вибухнула в обідню перерву.

– Уряд? – наполягав Мартін, але Кейт лише знизала плечима. Знову повертаючи праворуч, вона увімкнула сигнал повороту, хоча сигналізувати про нього було нікому.

Місто без людей.

Ми виїхали з кварталу, помчавши до невеличкого торговельного ряду, що виходив на дорогу. Вікно від мого дихання запотіло. Перш ніж Кейт заїхала на автозаправку, ми проминули супермаркет «Старбакс» та «Макдональдс», а також манікюрний салон.

Машину я побачила відразу – позашляховик бронзового кольору, такого я ще ніколи не бачила. Чоловік, що зіперся на нього, не заливав бензин у бак. Бо звідки тут було взятися бензину?! Всі заправки були розгромлені, пістолети та шланги валялися на бетоні.

Кейт бібікнула, але чоловік вже й так нас помітив і помахав рукою. Як і Кейт, він виглядав молодо, був невисокої статури, темно-коричневе волосся спадало йому на чоло. Коли ми наблизились, його усмішка просто засяяла, я впізнала у ньому чоловіка з думок Кейт. Той, котрого я бачила у сліпучих кольорах та сяйві, коли ми покидали Термонд.

Щойно заглушивши двигун, вона розчинила дверцята автомобіля навстіж і поспішила до нього. Я почула її різкий сміх, коли вона так рвучко кинулася йому на шию, що з нього злетіли сонцезахисні окуляри.

Пітною долонею Мартін торкнувся місця, де мою шкіру прикривав комірець, а тоді ледь-ледь стиснув її, і мені урвався терпець. Розчинивши двері, я вийшла надвір, і мені було байдуже, сердитиметься Кейт чи ні.

Повітря було сирым від дощу, що завис тонкою поволокою, забарвлюючи дерева і траву у дивовижно зелений колір. Та поволока огорнула мої щоки та волосся, принісши жадане полегшення після багатогодинного перебування поряд із Мартіном-імбецилом, котрий, здавалося, був одвічно вкритий чимось липким.

– ...Вони знайшли Нору десь за півгодини по тому, як ти поїхала, – мовив чоловік, підходячи до нас. – Вони послали за тобою два загони. Мала якісь проблеми?

– Жодних, – Кейт обійняла рукою його за талію. – Але я не дивуюся. Їх же дуже скоротили. Але де твої...

Роб різко захитав головою, по обличчю промайнула тінь.

– Я не зміг їх витягнути.

Усе тіло Кейт ніби обм'якло.

– О, співчуваю...

– Усе гаразд. Здається, ти досягла більшого успіху, ніж я. З нею все гаразд?

Вони обоє повернулись й глянули на мене.

– А, Робе, це Рубі, – мовила вона. – Рубі, це мій... це Роб.

– Таке нудне знайомство. – Роб прицмокнув язиком. – Бачу, що в Термонді красунечок переховували.

Він простягнув мені руку. Велика долоня, п'ять пальців, зарослі фаланги. Звичайний. Але з того, як я витріщалася на нього, могло би здатись, що він вкритий риб'ячою лускою. Я міцно притулила руку до стегна, не подавши її йому. Підійшла на крок ближче до Кейт.

У його руці не було зброї чи ножа, чи приладу білого шуму, але я бачила: затилля його долоні вкриті синцями та хрестоподібними порізами, декотрі з-поміж яких були свіжими, аж до самих зап'ястків, де запалені подряпини ховались під рукавами білої сорочки.

І тільки коли він забрав руку, я помітила на правій манжеті у нього маленькі червоні округлі бризки.

Обличчя у Роба напружилось, коли він помітив, куди спрямовано мій погляд. Ця ж таки рука зникла за спиною Кейт, міцно обійнявши її за стан.

– Невиправна серцеїдка, га? – Кейт підвела на нього очі. – Вона чудово годиться для внутрішніх завдань. Хто відмовить цьому личку? Помаранчева.

Роб присвиснув.

– От дідько!

Вони оцінюють Помаранчевих. Тільки уявити собі!..

– Із Сарою все добре? – поцікавилася я.

Роба питання спантеличило.

– Вона про Нору Дженкінз, – пояснила Кейт. – Сара – то ім'я для прикриття.

– З нею все гаразд, – мовив Роб, кладучи мені на плече руку. – Наскільки я знаю, вони досі її допитують. Я упевнений, що наші люди в Термонді сповістять нас, коли щось зміниться.

У мене раптом заніміли руки.

– А тебе справді звати Кейт?

Вона засміялась.

– Так, але прізвище у мене Конор, не Бегбі.

Я кивнула, певна річ, не розуміючи, що далі питати чи робити.

– Ти ж наче казала, що їх двоє?

Роб пильно дивився через моє плече. Нараз я відчула, як двері за спиною відчинились і з якимось хлипом захряснулися.

– Ось він, – мовила Кейт на подобу гордої мами-квочки. – Мартіне, ходи сюди, познайомся з твоїм новим товаришем. Він повезе нас у Джорджію.

Мартін підійшов і потиснув чоловікові руку, навіть швидше, ніж Роб встиг її подати.

– А тепер, – промовила Кейт, плескаючи в долоні, – хоч у нас обмаль часу, але ми мусимо помитися та перевдягтися у щось менш примітне.

Позашляховик протягло заскрипів, коли Роб розчинив одні із задніх дверей. Коли він повернувся, сонячні промені освітили руків'я зброї, засунутої за пояс його джинсів. Коли він потягнувся за чимось, чого я не могла розгледіти, я позадкувала.

Я була не настільки дурною, щоби не знати, що один з них чи обоє озброєні, але все одно у мене всередині все стиснулося. Я відвернулась, опустивши очі на брудні плями, що пов'їдалися у асфальт, і чекала, поки двері машини знову зачиняться.

– Ось, тримайте, – мовив Роб, простягаючи кожному з нас по чорному заплічнику. Мій товариш-фрік одразу ж перевірів його вміст, так ніби то були гостьові подаруночки.

– Здається, у душовій на заправці досі є проточна вода, але не для пиття, – продовжував Роб. – Там змінний одяг і деякі речі

першої необхідності. Сто років там не сидіть, але й надто не поспішайте, змийте з себе той табір.

Змити з мене Термонд? Витерти гумкою, наче брудну пляму? Може, я й здатна стирати чужі спогади, але своїх позбуватися не вмію.

Я мовчки схопила заплічник, у голові вже почало гудіти. Я знала цей симптом, тому зробила крок назад. Зачепившись підбором за нерівне бетонне покриття, я розкинула руки в марній спробі відновити рівновагу, проте єдина тверда річ, що трапилася, була рука Роба.

Може, він вирішив, що повівся як лицар, підтримавши мене, але краще б він дав мені впасти. Мій мозок з полегшею закрався у думки Роба. Нараз тиск, що до того часу наростав у потилиці, впав, змусивши мій хребет затреміти. Я зціпила зуби, відчуваючи, як поринаю в злість, що, попри мій спротив, закипає в мені.

На відміну від спогадів Кейт, прихід і відхід яких чимось нагадував покліпування, думки Роба здавались літаргійними... густими та понурими. Вони не виникали окремими картинами, а радше просочувались одна в одну, як чорнило, яке скрапнуло у склянку з водою: темна рідина розтягується, розповзається, допоки не зачорнить усе, що колись було чистим.

Я була Робом, а Роб дивився на дві темні тіні. На головах темні мішки, але було зрозуміло, що одна із них – чоловік, а інша – жінка. Уздрівши останню, я почула несамолюбне биття власного серця. Все тіло жінки аж здригалося від ридань, але вона ні на мить не припиняла спроб виплутати руки і ноги із пластикових пут.

Дощ заскочив нас, наче запізнїла думка, а відтак захлюскотів по ринвах сусідніх будинків. Крізь фільтр Робових думок дощ видавався статичним шумом. Краєчком ока я помітила два величезні сміттєві контейнери і тільки тоді усвідомила, що ми у провулку самі.

Рука Роба – моя рука – здійнялась і зняла каптур з жінки, від чого її темне волосся спало їй на обличчя.

Але то була ніяка не жінка. Це була дівчина, не старша за мене, вдягнена у темно-зелений костюм. Табірна уніформа.

Сльози змішувалися з дощем на обличчі, стікаючи по щоках у рот. Її поблідлі губи благали: «будь ласка», а очі немовби кричали: «ні», але в моїй руці був сріблястий пістолет, що виблискував навіть у тьмяному світлі. Той самий пістолет, що ось у цю мить був засунутий за пояс джинсів Роба. Той самий, яким зараз він націлився дівчині у лоба.

Пістолет підстрибнув у моїй руці, коли куля вилетіла, і в цю мить спалах освітив перелякане обличчя дівчинки, а перерваний крик потонув у звукові пострілу. По моїй руці потекли цівки крові, а її обличчя тим часом ніби западало, кривавлячи піджак, що на мені... і край білого обшлага під ним.

Хлопчик загинув так само, тільки цього разу, перш ніж убити його, він навіть не завдавав собі клопоту зняти з нього каптур. Тіла було кинуто в сміттєві баки. Я відвернулась і відійшла від того місця, яке все меншало, меншало, меншало, допоки темне хмаровиння Робінових спогадів не поглинуло все.

Я рвучко звільнилася і, задихана, вирвалася із чорнильних мочарів.

Роб інстинктивно відпустив мою руку, але Кейт смикнулася вперед і з нею трапилося би те саме, якби я не випростала обидві руки, зупиняючи її.

– З тобою все гаразд? – запитала вона. – Ти вся зблідла.

– Усе гаразд, – насилу відповіла я спокійним і рівним тоном. – Досі трохи паморочиться у голові від ліків.

Мартін, стоячи за моєю спиною, роздратовано зітхнув. Переминаюсь і нетерпляче буркочу. Він із підозрою зиркнув у мій бік, і на одну мить, не тривалішу за одне биття серця, я злякалася, що він зрозумів, що я щойно побачила. Але ж ні, контакт тривав недовго, лише кілька секунд, байдуже, якими тривалими вони видавались мені.

Я не підводила очей, ретельно уникаючи облич обох дорослих. Я не могла примусити себе поглянути на Роба – не після побаченого його злочинства, – і я знала, що, поглянувши на Кейт, я вмить видам себе. Вона би одразу спитала, що не так, а я б не могла переконливо збрехати. Я би зізналася, що її хлопець чи партнер – чи хай там хто він для неї – розбризкав мізки двох підлітків по всьому провулку.

Роб спробував запропонувати мені пластикову пляшку з водою з переднього сидіння, стиснувши губи так, що вони перетворились на тонку смужку. Мій погляд знов завмер на крихітних червоних цятках, що розбризкалися по його обшлагоу.

Він повбивав їх. Відлунювало у моїй голові. Може, кілька днів чи навіть тижнів тому, але то малоймовірно. Хіба би він не перевдягнувся в іншу сорочку чи не спробував відіпрати її? А потім він прийшов сюди, щоби нас теж убити?

Роб мені всміхнувся, показуючи всі свої зуби. Усміхнувся. Так ніби він щойно не задув два життя, стріляючи впритул і спостерігаючи за тим, як дощ змиває їхню кров у канаву.

У мене так сильно затрусилися руки, що довелося міцно вхопити заплічник, аби він нічого не помітив. Я гадала, що втекла від монстрів, що вони залишились під замком по той бік електричної загорожі. Але привиддя безсмертне, і воно наздогнало мене тут.

Я – наступна.

Я проковтнула крик, що рвався з горла назовні, і всміхнулася йому у відповідь, хоча все моє єство протестувало. У мене не було навіть краплі сумніву, навіть крихти вагання, що якби він знав, що я щойно побачила, то наступні кілька днів Кейт би відпирала з його сорочки і мою кров.

Вона знає, – міркувала я, йдучи вслід за Мартіном у приміщення заправки. Кейт, яка пахне розмарином, яка несла мене коридором, яка врятувала мені життя. Вона мусить знати.

І вона все одно його цілувала.

Заправка мала такий вигляд, ніби її знищили дикі звірі, утім, ймовірність того, що це правда, була досить високою.

Найрізноманітніші брудні відбитки лап утворювали на підлозі приголомшливі візерунки із вкрапленнями липких червоно-коричневих латок, що вели туди, де стояли харчі.

У крамниці тхнуло чимось кислим, хоча відділ напоїв досі підсвічувався завдяки безперебійному струмові. Здебільшого бракувало содової та пива, але й чимало всього зосталось – і то не дивина. У крамниці продавали молоко по десять доларів за картонний пакунок. Та сама ситуація була і з харчами. На деяких полицях досі лежали собі упаковки з чипсами та солодкі батончики, біля яких висіли цінники, так наче то були дефіцитні товари, які мали ось-ось закінчитися. Решта полиць була геть чисто спустошена чи всіяна порозсипуваним поп-корном і печивом.

План у мене виник несамохіть.

Поки Мартін розважався, вовтузячись з автоматом із содовою, я схопила кілька упаковок чипсів і шоколадних батончиків. І хоча коли я запихала взятє у заплічник, мене пройняв сором, але відтак я замислилася: в кого, власне, я краду? Хто викликатиме копів?

– Там тільки одна душова, – повідомив Мартін. – Я йду перший. Якщо тобі пощастить, то, може, залишу тобі трохи водички.

Може, якщо мені пощастить, ти у ній втопишся.

Він захряснув за собою двері, і надумане почуття провини, що я збираюся залишити його самого, нараз звіялося, наче дим. Може, це жорстоко з мого боку, може, решту життя мене і мучитиме совість через те, що покинула його, навіть не застерігши, але мені ніяк не вдалося би попередити його про те, що я збираюсь вчинити, не стривоживши Кейт та Роба. Я не надто вірила у те, що він не пристане на їхній бік чи не спробує мене стримати.

Отже, не гайнучи часу, я зняла халат, що колись належав Сарі, чи то пак Норі, залишивши його лежати на підлозі. Роба, яка була на мені під халатом, з головою викривала те, ким я була, але халат був надто широким, щоби в ньому втікати. А втікати потрібно було стрімголов.

Води Мартін у душовій, мабуть, не економив, бо, ступаючи з розбитої вітрини на скло, я чула, як вона тече.

Я саме вчасно сховалась за полицю, коли Роб перестав цілуватися з Кейт. Помацавши кишені на своєму піджаку, він добув мобільний. Хай хто там телефонував, розмовляв він з ними не радо. За хвилину він жбурнув телефон у Кейт і пішов до водійського місця. Вона повернулась до мене спиною, розклавши на капоті позашляховика щось схоже на карту. Роб з'явився знову вже із довгим чорним предметом, який він тримав однією рукою за руків'я, а другою – за цівку. Кейт, навіть не глянувши на Роба, вихопила з його рук рушницю і закинула на плече. Так ніби їй і належало там бути.

Я їх вирахувала – ще б пак не вирахувати! У кожного ССПівця, котрий обходив периметр електричної загорожі, була гвинтівка М16, і я цілком переконана, що кожен наглядач, котрий спостерігав за нами з Вежі, мав таку ж напихваті. Це з її допомогою вони нас позбавлятимуться? Цікаво. А чи сподіваються вони, що я теж можу взяти щось подібне у руки?

Нарешті прокинулася раціональна частина моїх мізків, притлумивши панічне сум'яття і страх, що запанували наді мною. Можливо, була якась причина, з якої Роб убив тих дітей. Може, вони, навіть зв'язані, намагались нашкодити йому чи, може...

...може, вони просто відмовились долучитися до Ліги.

Усвідомлення цього ширилось у моїх грудях, як пожежа, випалюючи все на своєму шляху. Сама лише думка, картинка перед очима, як я торкаюсь тієї зброї, а потім стріляю в одного з них... невже це те, що потрібно зробити, щоби вважатися членом їхнього братства?

Чи я повинна взяти приклад з Мартіна і самій стати смертельною зброєю?

Тато прослужив у поліції вже понад сім років, коли вперше застрелив людину. Він ніколи не розповідав мені цієї історії до кінця. Мені переповідали її однокласники, котрі дізналися про це із газет. Щось, здається, про заручників.

І ця подія зламала його. Батько не виходив зі своєї кімнати, допоки бабуса не приїздила з Вірджинії Біч, аби забрати мене. Коли я повернулась за кілька тижнів додому, він поводився так, ніби нічого взагалі не трапилось.

Гадки не маю, щоби могло змусити мене просто отак узяти в руки зброю, але точно не купка незнайомців.

Мені треба забратися звідси. Втекти. Наразі байдуже куди саме. У мені було багато талантів. Страшних талантів. Але я не хотіла, щоби їхній перелік доповнився ще й талантом вбивці.

Тишу порушив звук, схожий на хрускіт скла, достатньо гучний, аби його розчути крізь дзюрчання води і гудіння холодильників з напоями. Ось воду закрутили, і лише тоді я знову почула шурхіт. Я розвернулась саме вчасно, щоби помітити, як двері із написом «ТІЛЬКИ ДЛЯ ПЕРСОНАЛУ» розчинились навстіж, а потім знову зачинились, сховавши від моїх очей низькі полиці для харчів.

Вихід.

Я востаннє глянула крізь вікно, переконавшись, що Кейт і Роб досі стоять до мене спинами, відтак, пробігши повз вітрину із бастурмою, попростувала просто до тих дверей.

«Це просто єнот, – міркувала я. – Або шури. Це не вперше за моє коротке життя шури – значно кращий варіант у порівнянні з людьми».

Аж ось знов почувся шурхіт, цього разу голосніший, а за мить, коли я розчинила двері навстіж, переді мною був не гурт щурів, що спустошують якусь упаковку з їжею.

Переді мною стояла ще одна дитина.

8

Він... Ні, вона відкритим ротом тихо хапала повітря. Хоча з першого погляду важко було визначити, але це, безсумнівно, була дівчинка, і то маленька. Вісім чи щонайбільше дев'ять років, зважаючи на її статуру. Дитина, котра потонула у завеликій сорочці «Інді 500» з картатими прапорами та зеленою гоночною машиною. Але що видалося найдивнішим, її руки та долоні закривали яскраво-жовті гумові рукавиці – такі одягала моя мама, миючи ванну кімнату чи перемиваючи посуд.

Темне волосся цієї дівчинки з азійською зовнішністю було коротко пострижено, вона була вдягнена у мішкуваті хлопчачі джинси, але мала таке гарненьке обличчя, як у ляльки. Її повні, схожі на серця губки утворювали досконалу здивовану «О», а шкіра була настільки шокуєче блідою, що ластовиння на її щоках і носі проступало ще дужче.

– Ти звідки взялася? – витисла я із себе.

Здивування в її оченятах вмить змінилося переляком. Однією рукою вона вчепилася в упаковку з фруктовими льодяниками, а іншою зі стуком зачинила двері, з яких жовтіла смуга світла.

– Агов! – Я знову розчинила двері, але побачила лише, як вона стрімголов метнулася до дверей в іншому кінці приміщення і вибігла у дощ. Я бігла просто за нею, закинувши заплічник на спину й оминаючи якісь полиці. Двері підпирала чималенька каменюка, проте коли я їх копнула ногою, вони розчинилися навстіж, і в результаті я із криком «Агов!» вибігла на вулицю.

Пакетики з печивом і чипсами повипадали з її кишень і з-за пазухи.

Зрештою, а як їй було не злякатися, коли за нею погналася якась напівбожевільна дівуля. Згодом я переживатиму через це, але наразі я надіялася її на парковці наздогнати. Звідкись же вона прийшла, тож якщо вона знає входи-виходи з цього місця, то повинна мати і

якусь схованку, і поки Кейт і решта не припинять мене шукати, я прагнула про це дізнатися.

Автозаправка мала лише чотири паркувальних місця, одне з яких було зайняте перекинутим сміттєвим баком. Я чула, як під ним вовтузяться якісь тварини, проте пробігла повз, оскільки не хотіла згубити з поля зору сіру футболку дівчини. Вона так швидко перебирала ногами, що спіткнулась у тому місці, де асфальт переходив у клаптик зеленого газону. Я розкрила руки, щоби впіймати її, але дівчатко вчасно підвелось.

Я вже була за два кроки від неї й ось-ось вхопила би її ззаду за сорочку, коли вона раптом додала ходу й прошмигнула за невисокі порості, що відмежовували парковку від чогось схожого на дорогу.

– Я... я просто хочу поговорити з тобою! – гукнула я. – Будь ласка!

Мабуть, слід було сказати: «я не скривджу тебе», чи «я не ССПівець», чи щось подібне, що підказало би їй, що ми обоє одного поля ягоди. Але мені в грудях аж пекло, легені, здавалося, от-от розірвуться, ребра боліли. Тривожна кнопка підскочила угору, вдаривши мене по підборіддю і плечах. Я так рвучко її смикнула, що замок на ланцюжкові розірвався.

Дівчинка перескочила через стовбур впалого дерева, а тоді її кросівки зачмакотіли по падалиці. Мої чавкнули не набагато тихіше, але голос Мартіна перекрив нас обох.

– Рубі!

У мене настільки захолола кров, що здавалося, що вона ось-ось перестане бігти в жилах. Я ніколи не любила озиратись, але тут озирнулась – радше інстинктивно, аніж з переляку. Я не помітила, що мої ноги вже не біжать, аж поки за деревами не замаячила округла постать Мартіна. Він був достатньо близько, аби я роздивилась його розпашіле обличчя, але мене він не помітив. Поки що.

– Рубі!

Кинувшись знову бігти, я не сподівалась нічого побачити перед собою, окрім дерев та повітря, але вона була там, недалеко від мене.

Дівчинка стояла за деревом, не ховаючись, але й не виходячи до мене вперед. Вона міцно стиснула губи, що перетворились у тоненьку лінію, а очі металися поміж мною та місцем, звідки долинав голос Мартіна. Коли я рушила в її бік, вона так стрімко кинулась навтьоки, що, здалося, обома ногами підстрибнула з падалиці. Злякалась, як кроленя.

– Та годі! – мовила я, важко дихаючи і розмахуючи руками. – Я тільки хотіла...

Проминувши дерева, ми опинилися на безлюдній ділянці дороги. На одному з її глухих завулків виднівся рядочок занедбаних будиночків – із забитими дошками вікнами, що темніли, немов порожні очниці. Я була переконана, що вона біжить до одного з найближчих будиночків, біля якого сіріла якась загорожа і зеленіли двері, але вона, різко повернувши праворуч, помчала до припаркованого на узбіччі дороги мінівена.

Машина ремонту не підлягала, і то йшлося не лише про бампер, а й про бічні двері і верх. А про прострелені та розтріскані фари, та чорну фарбу, що клаптями звисала звідусюди, годі й казати. Найприємнішим у цьому авто здавався логотип, що його хтось вималював прописними, витіюватими літерами на розсувних дверях: «ПРИБИРАННЯ БЕТТІ ДЖЕЙН».

Утім, це таки була машина. Чим не вихід?! Я не думала зараз про логістику – себто про принаймні дві речі, чи є в ньому пальне і чи взагалі заведеться двигун. Мабуть, щойно я побачила цю машину, у мого серця виросло двоє білих пухнастих крильцят, і ніщо ті крильця не підстрелить.

Дівчинка бігла настільки стрімко, що коли врзалась у бічні двері машини, її аж відкинуло вбік. Вона тяжко вдарилась об землю, але попри це отямилася значно швидше, ніж я могла сподіватися. Схопивши обома руками у жовтих рукавицях дверну ручку, вона з такою силою розсунула двері, що з довколишніх дахів в небо зірвалося птаство.

Я прибігла саме тієї миті, коли вона, засунувши двері, замикала їх. Я бачила дівчинку крізь власне відображення у затемненому склі – як, мабуть, бачила і мене вона. З широко розплющеними дикими очима, кучмою темного волосся, в одязині, з якої я би вже давно виросла, якби у таборі не схудла настільки, що на грудях проступали кістки, про існування яких я до того навіть гадки не мала. Я оббігла машину, зупинившись з її протилежного боку, і тепер поміж мною і тим, хто б там не вибіг з-за дерев, стояв мінівен.

– Будь ласка! – прохрипіла я. Чи то голос Мартіна перейшов у рев, чи то він справді підійшов так близько, але у мене від цього аж у вухах дзвеніло. Вікна машини достатньо просвічувались, аби я могла помітити за деревами будь-який спалах його блідої шкіри. Якщо він наближається, то і Кейт з Робом мали би бути неподалік. Мабуть, вони вже почули його крики.

Маєш два варіанти, Рубі, – міркувала я. – Повернутися або втікати.

Мої розум і серце дійшли думки, що слід тікати, але решта тіла – ті його частини, що були уражені білим шумом, отруєні, скалічені тими доброзичливцями із благими намірами – уперто не могла рушити з місця. Я у знеможі осіла біля мінівена. Здавалося, що мої груди стискають якісь обручі і що стискатимуться вони доти, доки з мене не витиснеться остання унція повітря і не вичавиться остання крапля відваги.

Роки в Термонді змусили мене облишити віру у те, що коли-небудь можна буде вирятуватися від життя, яке так прагнули нав'язати мені інші люди. Гадки не маю, чому я повірила, що на волі все буде інакше.

Я почула кроки, що пробивались крізь дерева та підлісок, і вони щосекунди гучнішали. Коли я знов підвела очі, приголомшливо біляве волосся Кейт розвівалось з-за дерев, виблискуючи на тлі мряки та хмаровиння, немов світлячок.

– Рубі! – почувся її оклик. – Рубі, де ти?

А потім біля неї вигулькнув Роб із пістолетом у руках. Я поглянула на будиночки в глухому завулку. Далі, на протилежному кінці вулиці, виднілися якісь вказівники, але, мабуть, краще оця незнаність, аніж повернення до Кейт.

Маленька дівчинка в машині поглянула на мене, а потім – знову на дерева. Міцно стуливши губи, що додало їй насупленого вигляду, вона однією рукою схопилася за ручку дверей, а іншою – за підголів'я сидіння, на якому сиділа. Відтак почала було підводитись, але потім знову сіла і вкотре глянула в мій бік. Витерши чоло затиллям долоні, я відступила крок назад. На щастя, дівча здогадалося захватитися, коли Кейт та Роб побігли за мною. Я би відвела їх якомога далі від авто – це найменше, що я могла зробити для неї, після того як, налякавши дівчинку, відібрала в неї кілька років життя.

Я навіть не встигла повернутись, щоби нарешті забратися звідси, як почула, що двері машини відсуваються. Пара рук вхопила мене за уніформу на спині, викрутивши її для кращого хвату, а через мить я вже впала на найближче сидіння. Вдарившись шиєю об підлокітник, я скотилась на цупке килимове покриття за пасажирським сидінням. Двері за мною з гуркотом зачинилися.

Я закліпала, намагаючись прогнати темні плями, що плавали перед очима, але дівчинка не збиралась чекати, поки я всядуся. Перелізши через мої підібгані ноги, вона дісталась заднього сидіння і, схопивши мене за коміречь сорочки, рвучко смикнула.

– Гаразд, гаразд, – промовила я, підповзаючи до неї. Мої пальці ковзнули по сірому килимовому покриттю мінівена. Якщо не зважати на кілька складених газет та розв'язаних поліетиленових пакетів з бакалійної крамниці, запханих під заднє сидіння, в машині було доволі чистенько.

Вона махнула мені, щоб я присіла навшпиньки за одним із сидінь у середньому ряду.

Притискаючи коліна до грудей, я збагнула, що, хоч я і виконувала її вказівки буквально, вона досі не зронила навіть словечка.

– Як тебе звати? – запитала я.

Усівшись на спинку сидіння, вона метляла ногами у повітрі, шукаючи щось у багажнику. Якщо дівчинка мене почула, то вдала, що це не так.

– Усе добре, можеш говорити зі мною...

Коли вона повернулась, тримаючи у руках заплямоване фарбою простирадло, обличчя її було почервоніле. Вона приклала пальця до моїх губ, і я мудро закрила рот. Струснувши складену тканину, вона накинула мені її на голову. Коли простирадло на мені розправили, ніздрі прошив запах штучного лимонного ароматизатора та відбілювача. Я розтулила рота, щоби якось запротестувати, принаймні стягнути його з обличчя, але щось зупинило мене.

Хтось наближався – ні, не одна людина, а більше. Я чула, як вони нервово снували туди-сюди, чула ляскіт їхніх підошов об тротуар. А коли до вух донісся звук дверей, що їх хтось розсував, моє серце завмерло у грудях.

– Богом присягаюся, то була вона, Лаяме! – глибокий голос, але на голос дорослого не схожий. – Послухай-но, вона нас підманула. Сюзуме, у тебе були проблеми?

Відчинились двері іншого авто. Хтось інший – Лаям? – полегшено зітхнув.

– Дякувати Богові, – розтягуючи слова на південний манір, промовив той хтось. – Ну ж бо, ходи, залазь. Гадки не маю, що коїться, але не хочу затримуватись, щоби дізнатися. Розшуковці хоч і шукали втікачів за винагороду, але спрацювали поганенько...

– Чому ти не визнаєш, що це вона? – втрутився інший голос.

– ...бо ми скинули її у канаву в Огайо, ось чому...

Незважаючи на перекрикування Лаяма та шум крові у моїх жилах, я розчула ще один голос:

– Рубі! Рубі!

Це була Кейт.

Затуливши руками рота, я міцно заплющила очі.

– Що там до дідька? – знову почувся перший голос. – Це те, про що я думаю?

Перший постріл пролунав, наче хлопавка. Десь іздалеку, чи то, може, дерева і підлісок приглушили його, але він не здався небезпечним. Попереджувальний. А наступний був точнішим.

– Припиніть! – почула я голос Кейт. – Не стріляйте!..

– ЛІ!

– Та знаю, знаю! – двигун ожив, десь неподалік заскрипіла гума. – Зу, пристібнись!

Я також намагалася пристебнутися, проте через те, що машина рухалась, я перекинувалась туди-сюди між сидіннями, якимось чином ударившись головою об бічну пластмасову панель і тримач для води; втім, коли навколо гриміли постріли, ніхто навіть уваги не звернув на дивний стукіт на задньому сидінні.

Цікаво, чи Роб віддав іншу гвинтівку Мартінові.

– Зу, щось сталося на заправці? – озвався той, котрого звали Лаямом. У його голосі вчувалося нетерпіння, але не паніка. Вони вже проїхали більше десяти хвилин і зараз перебували далеченько від місця стрільби. Але другий його напарник – то був геть інший фрукт.

– Боже, знову розшуковці? У них тут що – довбане збіговисько? Ти ж розумієш, що було би, якби нас спіймали, га? І вони у нас стріляли! Стріляли! З гвинтівок!

Десь праворуч від мене маленька дівчинка хіхікнула.

– Ну я радий, що це тебе розвеселило! – мовив інший. – Ти ж знаєш, як воно, коли тебе підстрілять, Сюзуме? Куля прошиває...

– Чабсе!¹ – голос іншого хлопчика пролунав досить різко, аби обірвати будь-яку кровожерливу історію, яку він хотів розповісти. – Заспокойся, добре? Все гаразд. Це було ближче, ніж би хотілося, але нехай. Завтра ми маємо наробити ще дурніших помилок, правильно, Зу?

Перший голос придушено простогнав.

– Даруй за те, що раніше трапилось, – мовив Лаям. Він говорив лагідно, тому я враз збагнула, що розмовляє він з дівчиною, а не з

чоловіком, котрий продовжував перелякано скиглити. – Наступного разу я піду з тобою за харчами. Тебе ж не поранено, чи не так?

Шум з дороги приглушував їхні голоси. У тримачі для напоїв кимось забутий цент подзеленькував так голосно, що я заледве не витягнула руку з-під простирадла, щоби позбутися його. Тож коли хлопець знову заговорив, мені довелося добряче нашорошити вуха.

– А тобі не здалося, що вони когось шукають?

– Ні, мені здалося, що вони у нас стріляють!

Чуття покидали мене, витікаючи крізь пучки пальців.

Ти в безпеці, – переконувала я себе. Вони теж діти.

Діти, котрі мимохіть стали на шляху куль, націлених у мене.

Я мала би передбачити, що так трапиться. Саме це, а не мій страх пуститися самій у безлюдне місто, мало б стати моєю головною турботою. Але я запанікувала, і мій мозок ніби витік у басейн, в якому закипав жах.

– ...кілька речей. – промовляв Лаям. – Але зосередьмося на тому, як знайти Іст-Рівер....

Мені потрібно було вискочити. Просто зараз. Це була лячна ідея, може, навіть найгірша з тих, що спадали мені на думку. Якщо я піду зараз, то у них, можливо, з'явиться шанс втекти від Кейт і Роба. Та й у мене він ще досі є.

Одягши на плечі ремені від заплічника, я відкинула простирадло. Глибоко вдихнувши затхле, прохолодне кондиційоване повітря, я скористалася заднім сидінням як підпорою.

Спереду, обличчям до дороги, сиділо двоє хлопчаків-підлітків. Дощ посилювався; важкі краплі падали надто швидко, щоби двірники на лобовому склі могли встигати за ними, тому здавалось, ніби їдемо просто в написаний імпресіоністами ландшафт Західної Вірджинії. Над нами нависало сріблясте небо, внизу чорніла дорога, а десь посередині люмінесцентно світилися дерева у весняних обновках.

Лаям, наш водій, був одягнутий у зношену, потемнілу на плечах від дощу шкірянку. У нього було русяве волосся, яке їжилось, коли він проводив по ньому рукою. Час від часу він поглядав на

сухореброго підлітка на пасажирському сидінні, але тільки після його позирку у дзеркало заднього огляду я зауважила, що в нього блакитні очі.

– Я нічого не бачу крізь заднє вікно, коли ти... – Він захлинувся словами, коли знову поглянув у дзеркало.

Мінівен сіпнувся праворуч, бо він, розвернувшись, повернув і кермо. Інший хлопець приглушено зойкнув, коли машина смикнулась праворуч, до узбіччя. Дівчинка озирнулась через плече на мене, і на її обличчі застиг вираз чи то подиву, чи роздратування.

Лаям різко вдарив по гальмах. Двоє його супутників лише хапнули ротом повітря, коли паски безпеки вп'ялися їм у груди, а оскільки мене ніщо не тримало, то я просто полетіла вперед поміж двох середніх сидінь. Після миті, яка інколи видається маленькою вічністю, мінівен, протяжно і болісно стогнучи, зупинився як вкопаний.

Обидва хлопці витріщились на мене, прибравши на обличчя абсолютно різні вирази. Засмагле обличчя Лаяма із смішно роззявленим ротом зблідло, як порцеляна. Інший хлопець лише глипнув на мене крізь окуляри в тонкій сріблястій оправі, осудливо стиснувши губи, достоту як колись моя мати, коли я приходила додому запізно. Його відстовбурчені вуха видавалися трохи завеликими для його голови, а все, що розташовувалося поміж ними, – від широчезного чола, повз тонке перенісся аж до повних губ, – немов потемніло від люті. За мить я злякалась, що він – Червоний, бо висновуючи з виразу його очей, єдине, чого він прагнув, – спопелити мене.

Хлопці. Чому саме хлопці?

Обтріпавшись, я потягнулася до бічних дверей. Пальці стиснули ручку, але як я не тужилася, двері не зрушили з місця.

– Зу, – закричав Лаям, зиркаючи то на неї, то на мене. Дівчинка тільки склала руки на колінах, рукавиці на її руках заскрипіли, і вона невинно закліпала очима, дивлячись на нього. Так наче вона знати

не знала і відати не відала, що то за «заєць» валяється у неї під ногами.

– Ми ж домовились – жодних прибудьків. – Інший хлопець захитав головою. – Ось чому ми не підібрали кошенят!

– Ох, ця любов до... – Лаям сповз на своєму сидінні, затуливши обличчя долонями. – Що б ми робили з тими кошенятами, що їх залишили в коробці?

– Може, якби твоє чорне серце не захотіло покинути їх на голодну смерть, ми би знайшли їм якийсь прихисток, де їх би любили.

Лаям у щирому подивуванні глянув на іншого хлопця.

– Ти колись збираєшся забути про тих котів, чи як?

– То були невинні, беззахисні кошенята, а ти залишив їх біля чиеїсь поштової скриньки. Поштової скриньки!

– Чабсе, – простогнав Лаям, – я тебе благаю!

Чабс? Мабуть, то жарт такий. Малий був самі шкура та кості і карпа аж ніяк не нагадував. Все у ньому, від носа до пальців, було довге та вузьке.

Він здивовано глянув на Лаяма. Не знаю, що вразило мене більше: те, що вони сперечалися через кошенят, чи те, що геть забули про мою присутність.

– Даруйте! – озвалась я, ляснувши долонею по вікні. – Чи не могли би ви відімкнути двері?

Вони на якийсь час припнули язика.

А коли Лаям нарешті повернувся до мене, вираз у нього різко змінився від попереднього. Серйозний, але невдоволення чи підозріливості в ньому не було. Мабуть, на відміну від мого, якби ми помінялись місцями.

– Це тебе вони шукали? – запитав він. – Рут?

– Рубі, – виправив Чабс.

Лаям махнув рукою.

– Гаразд. Рубі.

– Просто відчиніть двері, прошу! – Я знову смикнула за ручку. – Я помилилася. Це була помилка! Я поводитись егоїстично, я це

розумію, тому випустіть мене, поки вони нас не наздогнали.

– Поки нас не наздогнали? Розшуковці? – спитав Лаям. Він пильніше глянув на моє охляле обличчя, на зелену, наче ліс, уніформу та заболочені черевики. Не оминув навіть Псі-номерка, написаного маркером на парусиновому передку моїх черевиків. – У його очах зблиснув жах. – То ти щойно з табору?

Я відчула на собі погляд темних очей Сюзуме – Зу, – але продовжувала дивитися на Лаяма, а відтак кивнула.

– Мене витягнула Дитяча Ліга.

– І ти від них втекла? – наполегливо розпитував Лаям. Він озирнувся на Зу, щоби та підтвердила. Зу кивнула.

– При чому тут це? – встряв Чабс. – Ти ж чув її, тому відчини дідькові двері! Нам і без неї вистачає ССПівців і розшуковців за нашими головами, а тут замішана ще й Ліга. Вони, мабуть, вважають, що це ми її підібрали, а якщо оголосять, що десь по дорогах у побитому чорному мінівені валандаються фріки... – Договорити він не зміг.

– Агов, – мовив Лаям, піднімаючи палець, – не кажи такого про Чорну Бетті.

– О, даруйте, що образив ваші почуття до двадцятирічного мінівена.

– Він має рацію, – мовила я. – Пробачте, будь ласка... Я не хочу, щоби ви мали ще якісь проблеми.

– Ти хочеш до них повернутися? – Лаям знову дивився просто на мене, і його витягнуті в одну лінію губи виглядали похмуро. – Послухай-но, Зелена, це, звісно, не моя справа, але маєш знати, що хай якими брехнями тебе би годували, все це, найпевніше, є неправдою. Це не товариство ангелів. У них свої цілі, тож якщо вони витягли тебе з табору, отже, мають щодо тебе план.

Я похитала головою.

– Ти гадаєш, що я цього не знаю?

– Добре, – відповів він спокійно. – То чому ти так поспішаєш повернутися?

У його питанні не вчувалося ні докору, ні осуду, то чому ж я досі почуваюся ідіоткою? Щось запекло і задряпало у мене в горлі, поки не подалося догори, сховавшись за очима. О Боже, хлопець дивився на мене з таким співчуттям і жалем, як дивляться на вуличне цуценя, яке збираються приспати. Я не знала, чим були емоції, що переповнювали мене, – злістю чи зніяковінням, бо мені бракувало часу, щоби визначитися із цим.

– Ні, але я не можу... я не хотіла втягувати вас у... власне, я втягнула вас, але..

Краєм ока я помітила, як Зу, пересунувшись з насидженого місця, потягнулася до мене. Я відсахнулась, зробивши глибокий вдих. На її обличчі промайнула образа, затримавшись достатньо довго, аби мене охопило відчуття провини. Вона ж намагалась мені допомогти – бути до мене доброю. Вона гадки не мала, якого монстра врятувала.

Якби знала, то ніколи би не розблокувала двері.

– Ти хочеш повернутися до них?

Чабс дивився на Лаяма, а Лаям – на мене. Він знову перехопив мій погляд, а я навіть цього не усвідомила.

– Ні, – відповіла я, і то була правда. – Не хочу.

Він нічого не відповів, тільки мінівен виїхав на дорогу і покотився вперед.

Що ти коїш, Рубі? – Я хотіла, щоби моя рука дотяглась до дверей, але вони були так далеко, а моя рука – такою важкою. – Вимітайся звідси. Вимітайся негайно.

– Лі, тільки посмій! – застеріг Чабс. – Якщо по нас прийде Ліга...

– Не пропадемо. – мовив Лаям. – Ми просто довеземо її до найближчої автобусної зупинки.

Я закліпала очима. Це більше, ніж я сподівалась.

– Ви не повинні.

Лаям відмахнувся.

– Усе гаразд. Даруй, більше нічим не зарадимо. Не можемо так ризикувати.

– Так, звісно, маєш рацію, – мовив Чабс. – Але поясни мені, чому би нам не відвезти її на одну із найближчих залізничних станцій?

Коли я озирнулась, Лаям мене вивчав, його світлі брови майже зійшлися до купи від якоїсь невисловленої думки. Я намагалась не відводити очей.

– Нагадай мені знову... Рубі, чи не так? Я переконаний, що ти вже зрозуміла, що мене звати Лаям, а милу панночку за тобою – Сюзуме.

Сюзуме сором'язливо усміхнулась. Я повернулася і спрямувала погляд на іншого хлопчика.

– Гадаю, що насправді тебе зовуть не Чабсом?

– Ні, – шморгнув він носом, – це Лаям так прозвав мене в таборі.

– Він тоді на вигляд був як добряче відгодований підсвинок. – На обличчі Лаяма промайнула усмішка. – Але виявляється, що робота у полі і строга дієта краща за свинотабір. Зу зі мною в цьому згодна.

Але Зу не звертала уваги на жодного з нас. Насунувши каптур на самі очі, розвернувшись на сидінні так, щоби мати змогу щось бачити, вона дивилася у заднє вікно. Її губи були розтулені, але спромогтися хоча б на слово вона не могла. Її округле личко зблідло.

– Зу? – спитав Лаям. – Щось не так?

Їй нічого не було потрібно показувати. Навіть якби ми не помітили темно-коричневий позашляховик, що наздоганяв нас, неможливо було не зауважити кулю, яка, вціливши у заднє вікно, пробила його.

9

Одна куля пролетіла по центру мінівена і вийшла крізь вітрове скло. На мить ми завмерли, витріщаючись на отвір і павутиння тріщин, що розійшися довкола.

– От ч...! – Лаям погнав машину вперед, рвучко натискаючи на педаль газу. Ми наче й забули, що знаходимось у «Доджі-каравані», а не у «БМВ», бо на розгін до шістдесяти йому знадобилося, як нам здалось, хвилин із тридцять. Тіло Чорної Бетті затрусилось, і причина полягала не лише в дорожніх вибоїнах і тріщинах.

Я розвернулась, видивляючись позашляховик Роба, але за нами мчала яскраво-червона вантажівка-пікап, і чоловік, котрий висунувся з пасажирського вікна вантажівки з гвинтівкою в руках, був не Робом.

– Я ж казав тобі! – закричав Чабс. – Я ж казав, що це – розшуковці!

– Так, ти мав рацію, – прокричав Лаям у відповідь. – Та, може, спробуєш теж чимось прислужитися?

Він крутнув кермо ліворуч, саме у мить, коли чоловік ще раз вистрілив. Мабуть, куля пролетіла занадто далеко, бо в машину так і не поцілила, принаймні я цього не бачила. Чоловік знову вистрелив, і тій кулі поталанило набагато більше: вона влетіла Чорній Бетті в бампер.

Відчуття було таке, наче хтось поцілив у її бік цеглиною. Ми затамували подих. Чабс, котрий сидів справа, застогнав і перехрестився.

Зу скрутилась на сидінні, підібгавши коліна під груди. Каптур цілком прикрив її обличчя, але неможливо було не помітити, як вона тремтить. Я поклала їй руку на спину, щоби вона, бува, не випросталась.

За нашими спинами ще раз бахнуло, але цього разу стріляли з пістолета.

– Що за... – Лаям наважився озирнутись через плече. – Вони це серйозно, га?

У мене серце наче закам'яніло. Червона вантажівка, трясучись, наближалась, і тоді я побачила водія – темноволосу жінку в окулярах, – котра викручувала кермо вбік, щоби уникнути зіткнення із позашляховиком, що націлився просто на неї. Мені не треба було навіть бачити водія, щоби збагнути, кому та машина належить: Кейт і Робу. Але хто ж тоді в пікапі?

– Це вона! – репетував Чабс. – Я ж казав! Вона знайшла нас!

– А хто ж тоді той чоловік з пістолетом? – вигукнув Лаям. – Її бойфренд?

Чоловік, що висунувся з вікна і стріляв, змушений був відволіктися на позашляховик у хвості, відтак почав розвертатися у протилежний бік. Але часу в нього залишилося на півподиху. Постріл із позашляховика вціпив йому у груди, здійнявши у повітря бризки крові. Ще один постріл – і мертве тіло стрільця звисилося з пасажирського вікна вантажівки. Водій – жінка – навіть оком не повела, щоби глянути на нього.

Я спостерігала, як передній бампер червоної вантажівки нарешті відірвався від позашляховика. З обома пробитими задніми колесами машина, трясучись, звернула вбік, на зустрічну смугу, аж поки остаточно не зупинилась на узбіччі шосе.

– Це вона, – почула я слова Лаяма.

Я повернулася назад, насправді очікуючи побачити, як крізь розтрощене заднє вікно нашого фургончика у мене цілиться Роб. Проте Роб кермував.

Кейт сиділа на пасажирському сидінні, міцно стискаючи в руках гвинтівку.

– Будь ласка, просто відпустіть мене, – мовила я, вхопивши Лаяма за плече. – Я повернуся до них. Не треба, щоби хтось постраждав.

– Саме так! – прокричав Чабс. – Пригальмуй, нехай виходить!

– Ану обоє заткніться! – мовив Лаям, кидаючи Чорну Бетті на смугу праворуч, а потім знову – ліворуч. Позашляховик радше їхав

услід за нами, аніж переслідував. Важко було сказати, чи це ми сповільнились, чи то вони додали газу, бо за мить позашляховик врізався у нас, і цього разу навіть паски безпеки не вберегли нас від різкого струсу.

Лаям щось пробурмотів під носа, але його слова потонули в раптовому шквалі зливи. Опустивши скло, він висунув руку, ніби показуючи позашляховику обганяти.

– Зроби щось! – волав Чабс, хапаючись руками за кермо.

– Я намагаюсь, – мовив він, – але сконцентруватись не можу!

Він намагається використати свої здібності. Від усвідомлення цього мене пройняв жах.

Великі краплі, що періщили у вікна, геть розмили довколишні дерева, але Лаям про двірники наче забув. Якби увімкнув їх, то, можливо, ми би помітили, як назустріч нам мчить інша машина. Пролунав звук її клаксона, вивівши Лаяма з трансу.

Мінівен повернувся на праву смугу, ледве уникнувши лобового зіткнення із седаном. Якби те маленьке авто не загальмувало, позашляховик врізався би просто в нього. Ми із Зу розвернулись саме вчасно, аби побачити, як позашляховик знову відкотився на праву смугу. Кейт вдалося отямитися доволі швидко, тож перш ніж ми звели дух, вони нас уже майже наздогнали.

– Лаяме, – просила я, – будь ласка, просто з'їдь на узбіччя. Я не дозволю, аби вони щось вам зробили!

Не хочу повертатись.

Не хочу повертатись.

Не хочу...

Я заплющила очі.

– Зелена! – у мої думки ввірвався голос Лаяма. – Вмієш кермувати?

– Ні...

– Зможеш краще за Чабса?

– Можливо, але...

– Чудово! – відповів він, схопивши мене за руку. – Сідай на капітанське місце.

Він хмикнув, навіть коли ще одна куля дзвінко прошила металеву шкіру Бетті.

– Давай, це не важче, ніж їхати на велосипеді. Праворуч газ, ліворуч – гальма, а крутиш кермом. Це все, що треба знати.

– Почекай!

Але, мабуть, у цьому питанні права голосу я не мала. Він знову вискочив на ліву смугу, щоби завадити позашляховику ще раз його вдарити, але натомість прискорився і різко вдарив по гальмах. Чорна Бетті зупинилась, а позашляховик пролетів просто повз нас.

Усе трапилось так швидко, що я й не встигла оком кліпнути. Розстібнувши ремінь безпеки і підвівшись, Лаям потягнув мене на водійське сидіння. Машина котилась уперед сама по собі і я запанікувала, натиснувши ногою туди, де, як мені здавалося, мали бути гальма. Чорна Бетті сіпнулась уперед, і цього разу я закричала.

– Гальма ліворуч! – Лаям метнувся до приладової панелі, коли позашляховик відновив рух. Я почула, як завищали шини, коли Роб, розвернувши машину, перемкнув швидкість.

– Тисни на газ!

– Чому він не може кермувати? – пригнічено спитала я.

Чабс відсунув пасажирське сидіння достатньо далеко, щоби звільнити його для Лаяма.

– Через те, – мовив він, опускаючи скло, – що він ледве бачить на півтора метри перед собою. Повір, тобі б не хотілось мати такого водія. Тому – тисни на газ!

Я зробила, як було сказано. Машина знову рвонула вперед, у той час як серце, здавалося, підскочило аж до горла. Колеса пробуксовували на мокрому асфальті.

Лаям наполовину звішувався з вікна, наполовину сидів на ньому.

– Швидше! – скомандував він.

Дощ лив як із відра, але світло фар позашляховика пробивало ту непроглядь, поки я вела мінівен просто їм назустріч. Ми їхали так

швидко, що кермо під моїми руками двигтіло, так наче шукало лише нагоди, щоби зажити власним життям. Я ледве стримувалася, щоби з розпачу не закричати, і намагалася сильніше тиснути на газ, але в Лаяма нічого не виходило.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.

АЛЕКСАНДРА БРАКЕН

ТІ, ЩО ЗМІНИЛИСЯ, ЗМІНЯЮТЬ УСЕ

МАСШТАБНА ЕКРАНІЗАЦІЯ ВІД КІНОКОМПАНІЇ «ДВАДЦЯТЕ СТОЛІТТЯ ФОКС»

1

Chubs – риби сімейства карпових. *(Тут і далі прим. перекл.)*

[Повернутися](#)